ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 14ης Δεκεμβρίου 2005*

Στην υπόθεση Τ-383/00,

Beamglow Ltd, με έδρα το St Ives, Cambs (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τον D. Waelbroeck, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπουμένου από τους R. Passos και K. Bradley, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπουμένου από τους S. Marquardt και M. Bishop,

και

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τους P. Kuijper, C. Brown και E. Righini, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

υποστηριζομένων από το

Βασίλειο της Ισπανίας, εκπροσωπούμενο, αρχικώς, από την R. Silva de Lapuerta και, εν συνεχεία, από τον E. Braquehais Conesa, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνον,

με αντικείμενο αγωγή αποζημιώσεως για την αποκατάσταση της ζημίας που απορρέει, όπως υποστηρίζεται, από τον πρόσθετο δασμό του οποίου η επιβολή από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής επί των εισαγωγών πτυσσόμενων κουτιών από τυπωμένο και διακοσμημένο χαρτόνι της ενάγουσας επετράπη από το όργανο επιλύσεως διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), κατόπιν της διαπιστώσεως του ασυμβιβάστου του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών με τις συμφωνίες και τα μνημόνια που έχουν προσαρτηθεί στη Συμφωνία περί ιδρύσεως του ΠΟΕ,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, P. Lindh, J. Azizi, J. Pirrung, H. Legal, R. García-Valdecasas, V. Tiili, J. D. Cooke, A. W. H. Meij, M. Βηλαρά και N. J. Forwood, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συνεδριάσεως της 26ης Μαΐου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Στις 15 Απριλίου 1994, η Κοινότητα υπέγραψε την τελική πράξη περί περατώσεως των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τη Συμφωνία περί ιδρύσεως του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), καθώς και το σύνολο των συμφωνιών και μνημονίων που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1 έως 4 της Συμφωνίας περί ιδρύσεως του ΠΟΕ (στο εξής: συμφωνίες ΠΟΕ).

2 Μετά την υπογραφή των ως άνω συμφωνιών, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 94/800/ΕΚ, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1).

3 Όπως προκύπτει από το προοίμιο της Συμφωνίας περί ιδρύσεως του ΠΟΕ, τα συμβαλλόμενα μέρη είχαν την πρόθεση να συνάψουν συμφωνίες «προβαίνοντας σε αμοιβαίες και ευνοϊκές για όλα τα μέρη διευθετήσεις με σκοπό την ουσιαστική μείωση των δασμών και άλλων φραγμών στο εμπόριο και την κατάργηση της διακριτικής μεταχείρισης στις διεθνείς εμπορικές σχέσεις».

4 Το άρθρο ΙΙ, παράγραφος 2, της Συμφωνίας περί ιδρύσεως του ΠΟΕ προβλέπει τα εξής:

«Οι συμφωνίες και οι συναφείς νομικές πράξεις που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 [...] αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας και δεσμεύουν όλα τα μέρη».

5 Το άρθρο XVI, που τιτλοφορείται «Διάφορες διατάξεις», της Συμφωνίας περί ιδρύσεως του ΠΟΕ προβλέπει, στην παράγραφο 4, τα εξής:

«Κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να διασφαλίζει ότι οι νόμοι, οι ρυθμίσεις και οι διοικητικές του διαδικασίες συμβαδίζουν με τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προβλέπονται στις επισυναπτόμενες συμφωνίες.»

6 Εξάλλου, το μνημόνιο συμφωνίας σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση των διαφορών (στο εξής: ΜΕΔ), που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 2 της Συμφωνίας περί ιδρύσεως του ΠΟΕ, διευκρινίζει, στην παράγραφο 2, τελευταία περίοδος, του άρθρου του 3, που τιτλοφορείται «Γενικές διατάξεις»:

«Οι συστάσεις και οι αποφάσεις του [οργάνου επιλύσεως διαφορών] δεν είναι δυνατόν να αυξήσουν ή να μειώσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις καλυπτόμενες συμφωνίες.»

7 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 7, του ΜΕΔ:

«Προτού να ασκηθεί προσφυγή, τα μέλη εξετάζουν τη σκοπιμότητα ανάληψης δράσεων στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών. Στόχος του μηχανισμού επίλυσης διαφορών είναι η εξασφάλιση της θετικής επίλυσης των διαφορών. Προτιμούνται σαφώς λύσεις αμοιβαία αποδεκτές στους διαδίκους και σύμφωνες με τις καλυπτόμενες συμφωνίες. Ελλείψει αμοιβαία αποδεκτών λύσεων, πρώτος στόχος του μηχανισμού επίλυσης διαφορών είναι, συνήθως, η εξασφάλιση της ανάκλησης των σχετικών μέτρων, εάν αυτά αποδεικνύεται ότι αντιβαίνουν στις διατάξεις οποιασδήποτε από τις καλυπτόμενες συμφωνίες. Η προσφυγή στις διατάξεις αντισταθμιστικού ανταλλάγματος είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση που η άμεση ανάκληση του μέτρου είναι πρακτικώς αδύνατη, και προσωρινή, μέχρις ότου ανακληθεί το μέτρο που αντιβαίνει σε καλυπτόμενη συμφωνία. Η τελευταία δυνατότητα που παρέχεται βάσει του [ΜΕΔ] στο μέρος που επικαλείται τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών είναι το δικαίωμα αναστολής της εφαρμογής παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των καλυπτομένων συμφωνιών σε διακριτική βάση εις βάρος του άλλου μέλους, υπό τον όρο χορήγησης σχετικής άδειας από το [όργανο επιλύσεως διαφορών].»

8 Το άρθρο 7 του ΜΕΔ προβλέπει ότι ειδικές ομάδες διατυπώνουν συμπεράσματα κατάλληλα να βοηθήσουν το όργανο επιλύσεως διαφορών (στο εξής: ΟΕΔ) να προβαίνει σε συστάσεις ή να λαμβάνει αποφάσεις επί των ζητημάτων των οποίων έχει επιληφθεί το ως άνω όργανο. Σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 7, του ΜΕΔ, εάν οι διάδικοι δεν καταλήξουν σε αμοιβαία ικανοποιητική λύση, η ειδική ομάδα υποβάλλει τα πορίσματά της υπό μορφή έκθεσης στο ΟΕΔ.

9 Το άρθρο 17 του ΜΕΔ προβλέπει τη σύσταση από το ΟΕΔ ενός μονίμου δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου στο οποίο υποβάλλονται εφέσεις που αφορούν υποθέσεις ειδικών ομάδων.

10 Σύμφωνα με το άρθρο 19 του ΜΕΔ, σε περίπτωση που μια ειδική ομάδα ή το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο συμπεραίνει ότι ένα μέτρο είναι ασυμβίβαστο με μια συμφωνία ΠΟΕ, συστήνει στο ενδιαφερόμενο μέλος να αναπροσαρμόσει το μέτρο ώστε να συμβαδίζει προς τη σχετική συμφωνία. Πέραν των συστάσεών τους, η ειδική ομάδα ή το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο δύνανται να προτείνουν τρόπους κατά τους οποίους το ενδιαφερόμενο μέλος θα ήταν δυνατόν να υλοποιήσει τις εν λόγω συστάσεις.

11 Σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 1, του ΜΕΔ, που τιτλοφορείται «Παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων και αποφάσεων», η ταχεία συμμόρφωση με τις συστάσεις ή αποφάσεις του ΟΕΔ είναι ουσιαστικής σημασίας προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική επίλυση των διαφορών προς όφελος όλων των μελών.

12 Δυνάμει του άρθρου 21, παράγραφος 3, του ΜΕΔ, το ενδιαφερόμενο μέλος που αδυνατεί να συμμορφωθεί άμεσα προς τις συστάσεις και αποφάσεις του ΟΕΔ διαθέτει εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο καθορίζεται, ενδεχομένως, μέσω υποχρεωτικής διαιτησίας.

13 Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς την ύπαρξη μέτρων ή ως προς το αν συμβιβάζονται με μια συμφωνία ΠΟΕ μέτρα που λαμβάνονται προς συμμόρφωση με τις συστάσεις ή αποφάσεις του ΟΕΔ, το άρθρο 21, παράγραφος 5, του ΜΕΔ διευκρινίζει ότι η εν λόγω διαφορά ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που καθορίζονται από το ΜΕΔ, με προσφυγή, όταν είναι δυνατόν, στην αρχική ειδική ομάδα.

14 Σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 6, του ΜΕΔ, το ΟΕΔ παρακολουθεί την εφαρμογή των εγκεκριμένων συστάσεων ή αποφάσεων και, εκτός αν το ΟΕΔ αποφασίσει διαφορετικά, το θέμα της εφαρμογής των συστάσεων ή αποφάσεων εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη της συνεδριάσεως του ΟΕΔ έξι μήνες μετά την ημερομηνία καθορισμού του προβλεπομένου στην παράγραφο 3 ευλόγου χρονικού διαστήματος και παραμένει στην ημερήσια διάταξη του ΟΕΔ μέχρις ότου επιλυθεί.

15 Το άρθρο 22 του ΜΕΔ, που τιτλοφορείται «Παροχή αντισταθμιστικών ανταλλαγμάτων και αναστολή των παραχωρήσεων», προβλέπει τα εξής:

«1. Η παροχή αντισταθμιστικών ανταλλαγμάτων και η αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων αποτελούν προσωρινά μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση που οι συστάσεις και οι αποφάσεις δεν εφαρμόζονται εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Ωστόσο, ούτε η παροχή αντισταθμιστικών ανταλλαγμάτων ούτε η αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων δεν προτιμώνται έναντι της πλήρους εφαρμογής σύστασης για τη συμμόρφωση μέτρου με τις καλυπτόμενες συμφωνίες. Τα αντισταθμιστικά ανταλλάγματα αποτελούν εθελοντικά μέτρα και, όταν παρέχονται, είναι σύμφωνα με τις καλυπτόμενες συμφωνίες.

2. Εάν το ενδιαφερόμενο μέλος δεν επιτύχει τη συμμόρφωση ενός μέτρου που απεδείχθη ασυμβίβαστο με καλυπτόμενη συμφωνία, ή τη συμμόρφωσή του με τις συστάσεις και αποφάσεις εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος που καθορίζεται βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 3, το μέλος αυτό, εάν ζητηθεί, και όχι αργότερα από το πέρας του ευλόγου χρονικού διαστήματος, προβαίνει σε διαβουλεύσεις με οποιοδήποτε μέρος έχει επικαλεσθεί τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών, προκειμένου να συμφωνηθούν αμοιβαία αποδεκτά αντισταθμιστικά ανταλλάγματα. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία για την παροχή ικανοποιητικού αντισταθμιστικού ανταλλάγματος, εντός είκοσι ημερών από το πέρας του ευλόγου χρονικού διαστήματος, κάθε μέλος που έχει επικαλεσθεί τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών δύναται να ζητήσει τη χορήγηση άδειας από το ΟΕΔ για να αναστείλει έναντι του ενδιαφερόμενου μέλους την εφαρμογή παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από τις καλυπτόμενες συμφωνίες.

3. Προκειμένου να επιλέξει τις παραχωρήσεις ή άλλες υποχρεώσεις που θα αναστείλει, ο καταγγέλλων εφαρμόζει τις ακόλουθες αρχές και διαδικασίες:

α) η γενική αρχή είναι η εξής: ο καταγγέλλων οφείλει κατ' αρχήν να προβεί στην αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων όσον αφορά τον ίδιο

τομέα με αυτόν, στον οποίο η ειδική ομάδα ή το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο διαπίστωσε παράβαση ή τυχόν μερική ή ολική αναίρεση των οφελών·

β) σε περίπτωση που το εν λόγω μέλος θεωρεί ότι δεν είναι εφικτή ή αποτελεσματική η αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων όσον αφορά τον ίδιο τομέα, δύναται να προβεί σε αναστολή των παραχωρήσεων ή λοιπών υποχρεώσεων στο πλαίσιο άλλων τομέων που καλύπτονται από την ίδια συμφωνία·

γ) εάν το εν λόγω μέλος θεωρεί ότι δεν είναι εφικτή ή αποτελεσματική η αναστολή παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων όσον αφορά τους λοιπούς τομείς στο πλαίσιο της ίδιας συμφωνίας, και ότι οι περιστάσεις είναι αρκετά σοβαρές, δύναται να επιδιώξει την αναστολή παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων στο πλαίσιο άλλης καλυπτόμενης συμφωνίας·

[...]

4. Το επίπεδο της αναστολής των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων για το οποίο χορηγείται άδεια από το ΟΕΔ αντιστοιχεί στο επίπεδο μερικής ή ολικής αναίρεσης των οφελών.

[...]

6. Σε περίπτωση που ισχύουν οι συνθήκες που περιγράφονται στην παράγραφο 2, το ΟΕΔ, κατόπιν αιτήσεως, χορηγεί άδεια για την αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων εντός τριάντα ημερών από το πέρας του ευλόγου χρονικού

διαστήματος, εκτός εάν το ΟΕΔ αποφασίσει με συναίνεση την απόρριψη της αίτησης. Ωστόσο, εάν το ενδιαφερόμενο μέλος έχει αντιρρήσεις ως προς το προτεινόμενο επίπεδο αναστολής, ή ισχυρίζεται ότι δεν τηρήθηκαν οι αρχές και οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 όταν ο καταγγέλλων ζήτησε άδεια αναστολής των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων [...], το θέμα παραπέμπεται σε διαιτησία. Η διαδικασία της διαιτησίας αναλαμβάνεται από την αρχική ειδική ομάδα, σε περίπτωση που είναι διαθέσιμα τα μέλη, ή από διαιτητή που ορίζεται από το γενικό διευθυντή, και ολοκληρώνεται εντός εξήντα ημερών μετά το πέρας του ευλόγου χρονικού διαστήματος. Οι παραχωρήσεις ή άλλες υποχρεώσεις δεν αναστέλλονται κατά τη διάρκεια της διαιτησίας.

7. Ο διαιτητής, ενεργώντας σύμφωνα με την παράγραφο 6, δεν εξετάζει τη φύση των παραχωρήσεων ή των άλλων υποχρεώσεων που θα ανασταλούν, αλλά κρίνει κατά πόσον το επίπεδο των εν λόγω παραχωρήσεων αντιστοιχεί στο επίπεδο ολικής ή μερικής αναίρεσης οφελών [...]. Τα μέρη δέχονται την απόφαση του διαιτητή ως οριστική και τα μέλη δεν προβαίνουν σε δεύτερη διαιτησία. Το ΟΕΔ ενημερώνεται, αμελλητί, σχετικά με την απόφαση του διαιτητή και χορηγεί κατόπιν αίτησης άδεια για την αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων, όταν η αίτηση είναι σύμφωνη με την απόφαση του διαιτητή, εκτός εάν το ΟΕΔ αποφασίσει με συναίνεση την απόρριψη της αίτησης.

8. Η αναστολή των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων είναι προσωρινή και εφαρμόζεται μόνον έως ότου καταργηθεί το μέτρο που απεδείχθη ότι δεν είναι σύμφωνο με καλυπτόμενη συμφωνία ή έως ότου το μέλος, το οποίο οφείλει να εφαρμόσει συστάσεις ή αποφάσεις, εξεύρει λύση ως προς το θέμα της μερικής ή ολικής αναίρεσης οφελών, ή επιτευχθεί αμοιβαίως ικανοποιητική λύση. Σύμφωνα με το [άρθρο 21, παράγραφος 6, του ΜΕΔ], το ΟΕΔ συνεχίζει να παρακολουθεί την εφαρμογή εγκεκριμένων συστάσεων ή αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που έχουν παρασχεθεί αντισταθμιστικά ανταλλάγματα ή που έχουν ανασταλεί παραχωρήσεις ή άλλες υποχρεώσεις, αλλά δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή συστάσεις για τη συμμόρφωση του μέτρου με τις καλυπτόμενες συμφωνίες.

[...]»

Ιστορικό της διαφοράς

16 Στις 13 Φεβρουαρίου 1993, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 404/93, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1, στο εξής: ΚΟΑ μπανάνας). Το καθεστώς των συναλλαγών με τα τρίτα κράτη που θεσπίστηκε με τον τίτλο IV του ως άνω κανονισμού προέβλεπε προτιμησιακές διατάξεις υπέρ των μπανανών καταγωγής ορισμένων κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) που έχουν συνυπογράψει την τέταρτη σύμβαση ΑΚΕ-ΕΟΚ της Λομέ της 15ης Δεκεμβρίου 1989 (ΕΕ 1991, L 229, σ. 3).

17 Κατόπιν καταγγελιών οι οποίες κατατέθηκαν τον Φεβρουάριο του 1996 ενώπιον του ΟΕΔ από πολλά μέλη του ΠΟΕ, στα οποία περιλαμβάνονται ο Ισημερινός και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η ειδική ομάδα που συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του ΜΕΔ υπέβαλε, στις 22 Μαΐου 1997, τις εκθέσεις της με τις οποίες κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς εισαγωγής της ΚΟΑ μπανάνας ήταν ασυμβίβαστο με τις δεσμεύσεις που είχε αναλάβει η Κοινότητα στο πλαίσιο των συμφωνιών ΠΟΕ. Επίσης, οι εκθέσεις που κατήρτισε η ειδική ομάδα συνέστησαν να καλέσει το ΟΕΔ την Κοινότητα να επιτύχει τη συμμόρφωση του ως άνω καθεστώτος με τις υποχρεώσεις που αυτή υπέχει στο πλαίσιο των συμφωνιών ΠΟΕ.

18 Κατόπιν εφέσεως που άσκησε η Κοινότητα, το μόνιμο δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο επιβεβαίωσε κατ' ουσίαν, στις 9 Σεπτεμβρίου 1997, τα συμπεράσματα της ειδικής ομάδας και συνέστησε να καλέσει το ΟΕΔ την Κοινότητα να επιτύχει τη συμμόρφωση των επίδικων κοινοτικών διατάξεων με τις συμφωνίες ΠΟΕ.

19 Στις 25 Σεπτεμβρίου 1997, οι εκθέσεις της ειδικής ομάδας και του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου εγκρίθηκαν από το ΟΕΔ.

20 Στις 16 Οκτωβρίου 1997, η Κοινότητα ενημέρωσε το ΟΕΔ, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 3, του ΜΕΔ, ότι επρόκειτο να τηρήσει πλήρως τις διεθνείς δεσμεύσεις της.

21 Στις 17 Νοεμβρίου 1997, τα καταγγέλλοντα κράτη ζήτησαν, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 21, παράγραφος 3, στοιχείο γ΄, του ΜΕΔ, να καθοριστεί μέσω υποχρεωτικής διαιτησίας το εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου η Κοινότητα όφειλε να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της.

22 Με διαιτητική απόφαση που δημοσιεύθηκε στις 7 Ιανουαρίου 1998, ο διαιτητής που επελήφθη του σχετικού ζητήματος δέχθηκε ότι το ως άνω εύλογο χρονικό διάστημα αφορά την περίοδο μεταξύ της 25ης Σεπτεμβρίου 1997 και της 1ης Ιανουαρίου 1999.

23 Το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον κανονισμό (ΕΚ) 1637/98, της 20ής Ιουλίου 1998, για την τροποποίηση του κανονισμού 404/93 (ΕΕ L 210, σ. 28), τροποποίησε το καθεστώς των συναλλαγών με τα τρίτα κράτη όσον αφορά τις μπανάνες.

24 Το προοίμιο του κανονισμού 1637/98 ορίζει:

«(1) [...]απαιτούνται ορισμένες τροποποιήσεις του καθεστώτος των συναλλαγών με τις τρίτες χώρες, το οποίο περιλαμβάνεται στον τίτλο IV του κανονισμού [...] 404/93·

(2) [...]θα πρέπει να τηρηθούν οι διεθνείς δεσμεύσεις, οι οποίες αναλήφθηκαν από την Κοινότητα δυνάμει του [ΠΟΕ], καθώς επίσης και οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν έναντι των μερών που υπέγραψαν την τέταρτη σύμβαση ΑΚΕ-ΕΚ, με ταυτόχρονη επίτευξη των στόχων της [ΚΟΑ μπανάνας]·

[...]

(9) [...] θα πρέπει να εξεταστεί η λειτουργία του παρόντος κανονισμού μετά το πέρας επαρκούς δοκιμαστικής περιόδου·

[...]»

25 Στις 28 Οκτωβρίου 1998, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2362/98, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 404/93 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293, σ. 32). Το εν λόγω νομοθέτημα περιλαμβάνει το σύνολο των αναγκαίων διατάξεων για την εφαρμογή του νέου καθεστώτος των συναλλαγών με τα τρίτα κράτη όσον αφορά τις μπανάνες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβατικών μέτρων που δικαιολογούνται από την εγγύτατη έναρξη ισχύος των λεπτομερειών εφαρμογής του.

26 Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, εκτιμώντας ότι η Κοινότητα είχε θεσπίσει ένα καθεστώς εισαγωγής μπανανών που αποσκοπούσε στο να διατηρηθούν τα μη σύννομα στοιχεία του προηγούμενου καθεστώτος, κατά παράβαση των συμφωνιών ΠΟΕ και της αποφάσεως της 25ης Σεπτεμβρίου 1997 του ΟΕΔ, δημοσίευσαν στο *Federal Register*, στις 10 Νοεμβρίου 1998, τον προσωρινό κατάλογο των προϊόντων καταγωγής κρατών μελών της Κοινότητας ως προς τα οποία σκόπευαν να επιβάλουν, ως αντίποινα, πρόσθετο δασμό επί των εισαγωγών.

27 Στις 21 Δεκεμβρίου 1998, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ανακοίνωσαν την πρόθεσή τους να επιβάλουν, από την 1η Φεβρουαρίου 1999 ή, το αργότερο, από τις 3 Μαρτίου 1999, δασμούς σε ποσοστό 100 % επί των εισαγωγών των κοινοτικών προϊόντων που περιέχονται σε κατάλογο τον οποίο κατήρτισε η αμερικανική διοίκηση.

28 Στις 14 Ιανουαρίου 1999, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ζήτησαν από το ΟΕΔ, δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 2, του ΜΕΔ, τη χορήγηση αδείας για να αναστείλουν έναντι της Κοινότητας και των κρατών μελών της την εφαρμογή δασμολογικών παραχωρήσεων και συναφών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1994 και από τη Γενική Συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS), για ποσό εμπορικών συναλλαγών 520 εκατομμυρίων αμερικανικών δολαρίων (USD).

29 Κατά τη συνεδρίαση του ΟΕΔ που διεξήχθη από τις 25 Ιανουαρίου 1999 έως την 1η Φεβρουαρίου 1999, η Κοινότητα αμφισβήτησε το ως άνω ποσό, για τον λόγο ότι δεν αντιστοιχούσε στο επίπεδο μερικής ή ολικής αναιρέσεως των οφελών την οποία υπέστησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και υποστήριξε ότι δεν τηρήθηκαν οι αρχές και οι διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 22, παράγραφος 3, του ΜΕΔ.

30 Στις 29 Ιανουαρίου 1999, το ΟΕΔ αποφάσισε, κατόπιν αιτήσεως της Κοινότητας, να παραπέμψει το ανωτέρω ζήτημα στη διαιτησία της αρχικής ειδικής ομάδας, βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 6, του ΜΕΔ, και ανέστειλε την αίτηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για τη χορήγηση αδείας έως τον προσδιορισμό του εγκεκριμένου ποσού των δασμών που επρόκειτο να επιβληθούν ως αντίποινα.

31 Στις 3 Μαρτίου 1999, η αμερικανική διοίκηση επέβαλε στους κοινοτικούς εξαγωγείς των προϊόντων που περιέχονται σε νέο κατάλογο που καταρτίστηκε με μέριμνα της ως άνω διοικήσεως την υποχρέωση να συστήσουν τραπεζική εγγύηση επί του 100 % της αξίας των σχετικών εισαγομένων προϊόντων.

32 Με απόφαση της 9ης Απριλίου 1999, οι διαιτητές εκτίμησαν, αφενός, ότι πολλές διατάξεις του νέου καθεστώτος εισαγωγής της ΚΟΑ μπανάνας είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ, καθόρισαν σε 191,4 εκατομμύρια USD ετησίως

το επίπεδο μερικής ή ολικής αναιρέσεως των οφελών την οποία υπέστησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και θεώρησαν, αφετέρου, ότι η αναστολή, από τη χώρα αυτή, της εφαρμογής έναντι της Κοινότητας και των κρατών μελών της δασμολογικών παραχωρήσεων και συναφών υποχρεώσεων στο πλαίσιο της GATT (στο εξής: ΓΣΔΕ) του 1994 που αφορούν συναλλαγές ανωτάτου ποσού 191,4 εκατομμυρίων USD ετησίως είναι συμβατή με το άρθρο 22, παράγραφος 4, του ΜΕΔ.

33 Στις 7 Απριλίου 1999, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ζήτησαν από το ΟΕΔ, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 22, παράγραφος 7, του ΜΕΔ, τη χορήγηση αδείας για την επιβολή εισαγωγικών δασμών μέχρι του ως άνω ποσού.

34 Με ανακοινωθέν τύπου της 9ης Απριλίου 1999, ο United States Trade Representative (ο αρμόδιος για το εμπόριο ειδικός αντιπρόσωπος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, στο εξής: ειδικός αντιπρόσωπος) ανακοίνωσε τον κατάλογο των προϊόντων που επιβαρύνονται με εισαγωγικούς δασμούς σε ποσοστό 100 %. Στον ως άνω κατάλογο προϊόντων, καταγωγής Αυστρίας, Βελγίου, Φινλανδίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Ελλάδας, Ιρλανδίας, Ιταλίας, Λουξεμβούργου, Πορτογαλίας, Ισπανίας, Σουηδίας ή Ηνωμένου Βασιλείου, περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, τα «πτυσσόμενα κουτιά, μικρά κιβώτια και θήκες από μη κυματοειδές χαρτί ή χαρτόνι». Στον εν λόγω κατάλογο μνημονευόταν ότι ο ειδικός αντιπρόσωπος επρόκειτο να δημοσιεύσει την απόφαση περί επιβολής των δασμών σε ποσοστό 100 % στο *Federal Register* και ότι είχε την πρόθεση να ορίσει την 3η Μαρτίου 1999 ως ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της επιβολής των ανωτέρω δασμών.

35 Η ως άνω απόφαση, που δημοσιεύθηκε στις 19 Απριλίου 1999 στο *Federal Register* (τόμος 64, αριθ. 74, σ. 19209 έως 19211), εκδόθηκε βάσει του άρθρου 301 του Trade Act του 1974, σύμφωνα με το οποίο ο ειδικός αντιπρόσωπος λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα εάν διαπιστώσει την προσβολή των δικαιωμάτων που αντλούν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής από μια εμπορική συμφωνία.

36 Από τη στήλη «Ημερομηνία ενάρξεως ισχύος» του προαναφερθέντος μέτρου προκύπτει ότι «[ο ειδικός αντιπρόσωπος] αποφάσισε ότι ο δασμός επί της αξίας σε

ποσοστό 100 % επρόκειτο να επιβληθεί, από τις 19 Απριλίου 1999, επί των προϊόντων που διατέθηκαν προς κατανάλωση και εκείνων που αποσύρθηκαν από αποθήκη ενόψει της διαθέσεώς τους προς κατανάλωση, στις 3 Μαρτίου 1999 ή μετά την ημερομηνία αυτή».

37 Η ειδική ομάδα που συστάθηκε κατόπιν αιτήσεως του Ισημερινού στις 18 Δεκεμβρίου 1998, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 5, του ΜΕΔ, συνήγαγε επίσης, στις 6 Απριλίου 1999, ότι το νέο κοινοτικό καθεστώς εισαγωγής μπανανών είναι ασυμβίβαστο με τις διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ. Η έκθεση της ειδικής ομάδας εγκρίθηκε στις 6 Μαΐου 1999 από το ΟΕΔ.

38 Στις 19 Απριλίου 1999, το ΟΕΔ επέτρεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής να επιβάλουν επί των εισαγωγών που προέρχονται από την Κοινότητα δασμούς μέχρι του ποσού συναλλαγών 191,4 εκατομμυρίων USD ετησίως.

39 Στις 25 Μαΐου 1999, η Κοινότητα αμφισβήτησε ενώπιον των οργάνων του ΠΟΕ τα αμερικανικά αντίποινα για την περίοδο από τις 3 Μαρτίου 1999 έως τις 19 Απριλίου 1999, λόγω, ιδίως, του ότι τα εν λόγω αντίποινα άρχισαν να ισχύουν στις 3 Μαρτίου 1999.

40 Η ειδική ομάδα στην οποία προσέφυγε η Κοινότητα, εκτιμώντας ότι η έναρξη ισχύος του αμερικανικού πρόσθετου δασμού κατά την τελευταία αυτή ημερομηνία ήταν αντίθετη προς τις διατάξεις του ΜΕΔ, μετέθεσε την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του εν λόγω μέτρου στις 19 Απριλίου 1999.

41 Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Κοινότητα πρότεινε την εισαγωγή τροποποιήσεων όσον αφορά τη νέα ΚΟΑ μπανάνας. Οι ως άνω τροποποιήσεις θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) 216/2001 του Συμβουλίου, της 29ης Ιανουαρίου 2001, για την τροποποίηση του κανονισμού 404/93 (ΕΕ L 31, σ. 2).

42 Σύμφωνα με το προοίμιο του κανονισμού 216/2001:

«(1) Πραγματοποιήθηκαν πολλές και έντονες επαφές με τις προμηθεύτριες χώρες, καθώς και με τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να τερματισθούν οι αμφισβητήσεις που προκάλεσε το καθεστώς εισαγωγής που έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό [...] 404/93 και προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα συμπεράσματα της ειδικής ομάδας η οποία συγκροτήθηκε στο πλαίσιο του συστήματος διευθέτησης των διαφορών του [ΠΟΕ].

(2) Από την ανάλυση όλων των επιλογών που παρουσίασε η Επιτροπή συμπεραίνεται ότι η θέσπιση, μεσοπρόθεσμα, καθεστώτος εισαγωγής βασιζόμενου στην εφαρμογή δασμού ενδεδειγμένου ύψους και η εφαρμογή δασμολογικής προτίμησης για εισαγωγές καταγωγής χωρών ΑΚΕ κρίνεται ότι δίνουν τις καλύτερες εγγυήσεις, αφενός, για την επίτευξη των στόχων της κοινής οργάνωσης αγοράς όσον αφορά την κοινοτική παραγωγή και τη ζήτηση των καταναλωτών και, αφετέρου, για την τήρηση των κανόνων διεθνούς εμπορίου, ώστε να προληφθούν νέες αμφισβητήσεις.

(3) Η καθιέρωση ενός τέτοιου καθεστώτος οφείλει πάντως να πραγματοποιηθεί με το πέρας διαπραγματεύσεων με τους εταίρους της Κοινότητας, σύμφωνα με τις διαδικασίες του ΠΟΕ, ειδικότερα το άρθρο XXVIII [της ΓΣΔΕ...]. Το αποτέλεσμα αυτών των διαπραγματεύσεων πρέπει να υποβληθεί προς έγκριση στο Συμβούλιο το οποίο πρέπει επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, να καθορίσει τον εφαρμοζόμενο δασμό του κοινού δασμολογίου.

(4) Έως ότου αρχίσει να ισχύει το ανωτέρω καθεστώς, είναι σκόπιμο ο εφοδιασμός της Κοινότητας να πραγματοποιείται στο πλαίσιο πολλών δασμολογικών ποσοστώσεων, ανοικτών για εισαγωγές πάσης καταγωγής, οι οποίες έχουν ορισθεί λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις του [ΟΕΔ...].

(5) Λόγω των αναληφθεισών υποχρεώσεων έναντι των χωρών ΑΚΕ και της ανάγκης διασφάλισης σε αυτές κατάλληλων όρων ανταγωνιστικότητας, με την εφαρμογή στις εισαγόμενες μπανάνες καταγωγής των ανωτέρω χωρών δασμολογικής προτίμησης 300 ευρώ ανά τόνο αναμένεται να διατηρηθούν οι επίμαχες εμπορικές ροές. Αυτό οδηγεί, ειδικότερα, στην εφαρμογή, για τις εν λόγω εισαγωγές, μηδενικού δασμού στο πλαίσιο των [...] δασμολογικών ποσοστώσεων.

(6) Ενδείκνυται να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τις προμηθεύτριες χώρες που έχουν ουσιώδες συμφέρον για τον εφοδιασμό της κοινοτικής αγοράς, ώστε να επιχειρήσει να είναι προϊόν διαπραγματεύσεων η κατανομή των δύο πρώτων δασμολογικών ποσοστώσεων [...]»

43 Στις 11 Απριλίου 2001, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και η Κοινότητα συνήψαν μνημόνιο συμφωνίας που όριζε «τα μέσα τα οποία μπορούν να παράσχουν τη δυνατότητα να επιλυθεί η μακροχρόνια διαφορά σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών» στην Κοινότητα. Το ως άνω μνημόνιο προβλέπει ότι η Κοινότητα δεσμεύεται να «[θεσπίσει] ένα αποκλειστικώς δασμολογικό καθεστώς για τις εισαγωγές μπανανών το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2006». Το ανωτέρω έγγραφο ορίζει τα μέτρα που δεσμεύεται η Κοινότητα να λάβει κατά την ενδιάμεση περίοδο που λήγει την 1η Ιανουαρίου 2006. Σε αντάλλαγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής δεσμεύθηκαν να αναστείλουν προσωρινά την επιβολή του πρόσθετου δασμού επί των κοινοτικών εισαγωγών για την οποία είχαν λάβει σχετική άδεια. Ωστόσο, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής διευκρίνισαν, με ανακοίνωση της 26ης Ιουνίου 2001 προς το ΟΕΔ, ότι το ως άνω μνημόνιο συμφωνίας «δεν αποτελ[ούσε], αυτό καθ' εαυτό, αμοιβαία αποδεκτή λύση σύμφωνα με το άρθρο [3, παράγραφος 6, του ΜΕΔ και ότι,] επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των μέτρων που πρέπει ακόμη να λάβουν όλα τα μέρη, θα ήταν επίσης πρόωρο να αποσυρθεί το ζήτημα αυτό από την ημερήσια διάταξη του ΟΕΔ».

44 Με τον κανονισμό (ΕΚ) 896/2001, της 7ης Μαΐου 2001, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 404/93 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 126, σ. 6), η Επιτροπή όρισε τις λεπτομέρειες εφαρμογής του νέου κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 216/2001.

45 Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ανέστειλαν την εφαρμογή του πρόσθετου δασμού τους από τις 30 Ιουνίου 2001. Από την 1η Ιουλίου 2001, ο εισαγωγικός δασμός που επιβάλλει η χώρα αυτή επί των πτυσσόμενων κουτιών, μικρών κιβωτίων και θηκών που προέρχονται από την Κοινότητα επαναφέρθηκε στο αρχικό ποσοστό του.

46 Από τα στατιστικά στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή κατόπιν αιτήματος του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι η συνολική αξία cif (κόστος, ασφάλιση και ναύλος) των προερχομένων από την Κοινότητα εισαγωγών πτυσσόμενων κουτιών, μικρών κιβωτίων και θηκών στις Ηνωμένες Πολιτείες ανήλθε σε 27 932 045 USD το 1998, σε 16 645 665 USD το 1999, σε 9 531 023 USD το 2000 και, τέλος, σε 18 444 637 USD το 2001.

47 Η Beamglow Ltd παράγει πτυσσόμενα κουτιά από τυπωμένο και διακοσμημένο χαρτόνι. Τα κουτιά αυτά προορίζονται για τη συσκευασία προϊόντων όπως τα καλλυντικά και τα αρώματα και υπάγονται στην κατηγορία των προϊόντων «κουτιά, μικρά κιβώτια και θήκες από μη κυματοειδές χαρτί ή χαρτόνι» τα οποία αφορά ο πρόσθετος δασμός.

Διαδικασία

48 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Δεκεμβρίου 2000, η ενάγουσα άσκησε την υπό κρίση αγωγή αποζημιώσεως για την αποκατάσταση της ζημίας που απορρέει, όπως υποστηρίζεται, από τον ως άνω πρόσθετο δασμό.

49 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Μαρτίου 2001, το Κοινοβούλιο προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

50 Η ενάγουσα υπέβαλε τις γραπτές παρατηρήσεις της επί της ως άνω ενστάσεως με δικόγραφο που κατέθεσε στις 8 Ιουνίου 2001.

51 Με διάταξη του προέδρου του τετάρτου τμήματος της 12ης Ιουνίου 2001, επετράπη στο Βασίλειο της Ισπανίας να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων των εναγομένων.

52 Με διάταξη της 16ης Οκτωβρίου 2001, αποφασίστηκε να εξετασθεί μαζί με την ουσία της υποθέσεως η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Κοινοβούλιο.

53 Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής που υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 51, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, η υπό κρίση υπόθεση παραπέμφθηκε σε πενταμελές τμήμα με απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Ιουλίου 2002.

54 Η υπόθεση ανατέθηκε εκ νέου στο πρώτο πενταμελές τμήμα, στις 3 Οκτωβρίου 2002, δυνάμει της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 4ης Ιουλίου 2002, σχετικά με τη σύνθεση των τμημάτων και την ανάθεση των υποθέσεων σε αυτά.

55 Κατόπιν κωλύματος του εισηγητή δικαστή που είχε ορισθεί αρχικώς, λόγω λήξεως των καθηκόντων του, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου όρισε, με απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2002, νέο εισηγητή δικαστή.

56 Την 1η Απριλίου 2004, το Πρωτοδικείο, αφού άκουσε τους διαδίκους, αποφάσισε να παραπέμψει στο τμήμα μείζονος συνθέσεως του Πρωτοδικείου την υπό κρίση υπόθεση, καθώς και πέντε άλλες συναφείς υποθέσεις.

57 Με διάταξη της 19ης Μαΐου 2004, ο πρόεδρος του τμήματος μείζονος συνθέσεως, αφού άκουσε τους διαδίκους, διέταξε τη συνεκδίκαση των έξι αυτών υποθέσεων προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας.

58 Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν εγγράφως σε μια σειρά ερωτήσεων πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Οι διάδικοι προσκόμισαν εμπροθέσμως τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία.

59 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση του τμήματος μείζονος συνθέσεως της 26ης Μαΐου 2004.

Αιτήματα των διαδίκων

60 Η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να υποχρεώσει αλληλεγγύως τα εναγόμενα να της καταβάλουν αποζημίωση ύψους 1 299 632 λιρών στερλινών (GBP)·

— επικουρικώς, να διατάξει τα εναγόμενα να υποβάλουν στο Πρωτοδικείο, εντός εύλογης προθεσμίας από της εκδόσεως της αποφάσεως, το ποσό της αποζημιώσεως που συμφωνήθηκε μεταξύ των διαδίκων ή, ελλείψει συμφωνίας, να διατάξει τους διαδίκους να υποβάλουν στο Πρωτοδικείο, εντός της ίδιας προθεσμίας, τα αιτήματά τους, συνοδευόμενα από συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία·

— να επιδικάσει τόκους επί της καταβλητέας αποζημιώσεως προς 8 % ετησίως ή σε οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο επιτόκιο που θα καθοριστεί από το Πρωτοδικείο, οι οποίοι θα οφείλονται από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως·

— να καταδικάσει την Κοινότητα, εκπροσωπούμενη από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, στα δικαστικά έξοδα·

— να λάβει κάθε άλλο εύλογο μέτρο που είναι, κατά την κρίση του, αναγκαίο.

61 Τα εναγόμενα, υποστηριζόμενα από το Βασίλειο της Ισπανίας, ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

62 Τα εναγόμενα αμφισβητούν το παραδεκτό της αγωγής από τρεις απόψεις. Η αγωγή αποζημιώσεως της Beamglow είναι απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται κατά του Κοινοβουλίου. Το δικόγραφο της αγωγής δεν είναι σύμφωνο προς τις επιταγές του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας. Τέλος, το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της υπό κρίση αγωγής.

Επί του απαραδέκτου της αγωγής κατά το μέρος που στρέφεται κατά του Κοινοβουλίου

63 Το Κοινοβούλιο προέβαλε ένσταση απαραδέκτου της αγωγής κατά το μέρος που αυτή αφορά το Κοινοβούλιο. Αφενός, ο νομικός σύμβουλος της Beamglow δεν είχε εξουσιοδοτηθεί να εναγάγει το Κοινοβούλιο, καθόσον δεν προσκόμισε, κατά την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου της αγωγής, δικαστικό πληρεξούσιο που να μνημονεύει το Κοινοβούλιο υπό την ιδιότητα του εναγομένου θεσμικού οργάνου. Αφετέρου, το δικόγραφο της αγωγής δεν στηρίζεται σε κανένα στοιχείο ικανό να στοιχειοθετήσει την ευθύνη που μπορεί να υπέχει η Κοινότητα λόγω της συμπεριφοράς του Κοινοβουλίου.

64 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι ενδείκνυται να εξετασθεί, πρώτον, ο δεύτερος λόγος απαραδέκτου που προέβαλε το Κοινοβούλιο.

Επιχειρήματα των διαδίκων

65 Το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι το δικόγραφο της αγωγής ουδόλως αποδεικνύει σε ποιον βαθμό η συμπεριφορά του Κοινοβουλίου μπορούσε να θεμελιώσει ευθύνη της Κοινότητας. Εν πάση περιπτώσει, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για την προβαλλόμενη ζημία, δεδομένης της αναρμοδιότητάς του να ορίσει το ουσιαστικό περιεχόμενο της βαλλόμενης κοινοτικής γεωργικής νομοθεσίας ή να θεσπίσει μέτρα ικανά να προκαλέσουν, να προλάβουν ή να μετριάσουν την προβαλλόμενη ζημία. Τα ψηφίσματα που εξέδωσε το Κοινοβούλιο αποτελούν, απλώς, έκφραση της γενικής συμβουλευτικής εξουσίας που διαθέτει.

66 Η ενάγουσα αντιτείνει ότι αποδίδει τη ζημία που υπέστη στα σφάλματα που διαπράχθηκαν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας τροποποιήσεως του επίδικου κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών και, επομένως, στον ρόλο που διαδραμάτισαν όλα τα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα, συμπεριλαμβανομένου του Κοινοβουλίου.

67 Πριν από την έκδοση των κανονισμών 404/93 και 1637/98 που κρίθηκαν ασυμβίβαστοι με τις συμφωνίες ΠΟΕ, έλαβε χώρα διαβούλευση με το Κοινοβούλιο. Το τελευταίο διέθετε, χωρίς να την έχει ασκήσει, την ευχέρεια να υποβάλει κάθε κατάλληλη πρόταση επί των ζητημάτων για τα οποία ήταν αναγκαίο, κατά τη γνώμη του, να εκδοθεί κοινοτική πράξη. Τέλος, διάφορες γνώμες, ψηφίσματα και παρεμβάσεις του Κοινοβουλίου υπογράμμισαν την ανάγκη προλήψεως των ολέθριων αποτελεσμάτων των κανόνων του ΠΟΕ για τις περιοχές παραγωγής της Κοινότητας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

68 Όταν, όπως εν προκειμένω, η Κοινότητα ενάγεται λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, εκπροσωπείται ενώπιον του κοινοτικού δικαστή από το θεσμικό όργανο ή τα θεσμικά όργανα στα οποία προσάπτεται η πράξη που έδωσε λαβή, όπως υποστηρίζεται, για την προβαλλόμενη ζημία.

69 Ειδικότερα, ο αιτών αποζημίωση δικαιολογημένως στρέφει την αγωγή του κατά της Κοινότητας, εκπροσωπουμένης από την Επιτροπή και το Συμβούλιο, εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, τρίτο εδάφιο, του άρθρου 43 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 37 ΕΚ), η πρώτη πρότεινε και το δεύτερο θέσπισε την κοινοτική γεωργική νομοθεσία της οποίας ο παράνομος χαρακτήρας έδωσε λαβή για την προβαλλόμενη ζημία (απόφαση του Δικαστηρίου της 13 Νοεμβρίου 1973, 63/72 έως 69/72, Werhahn κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 759, σκέψεις 7 και 8).

70 Η ως άνω διάταξη δεν απονέμει συναφώς καμία αρμοδιότητα λήψεως αποφάσεων στο Κοινοβούλιο και του παρέχει μόνον τη δυνατότητα να παρεμβαίνει υπό την ιδιότητα του συμβουλευτικού οργάνου κατά τη διαδικασία εκδόσεως από το Συμβούλιο και μόνον των κανονισμών, οδηγιών και αποφάσεων που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική.

71 Επομένως, δεν είχε δεσμευτικό χαρακτήρα η γνώμη που διατύπωσε το Κοινοβούλιο επί της προτάσεως η οποία έδωσε λαβή για την έκδοση του κανονισμού 1637/98 και η οποία είχε υποβληθεί στο Κοινοβούλιο.

72 Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τις γνώμες και τα ψηφίσματα που το Κοινοβούλιο όφειλε, ενδεχομένως, να εκδώσει υπέρ των επιχειρηματιών που ασκούν τη δραστηριότητά τους σε τομέα διαφορετικό από αυτόν της μπανάνας. Ελλείψει δεσμευτικού χαρακτήρα, τέτοια ψηφίσματα δεν μπορούν να δημιουργήσουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα συμμορφωθούν προς τα ψηφίσματα (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1985, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 και 10/84, Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1985, σ. 2523, σκέψη 59) ούτε, κατά συνέπεια, να δημιουργήσουν τέτοιες υποχρεώσεις εις βάρος των δύο αυτών θεσμικών οργάνων (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, διάταξη του Δικαστηρίου της 29ης Οκτωβρίου 2004, C-18/04 P, Krikorian κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, Συμβουλίου, και Επιτροπής, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 33).

73 Υπό τις συνθήκες αυτές, τόσο η έκδοση του κανονισμού 1637/98 του Συμβουλίου και του κανονισμού 2362/98 της Επιτροπής που θεωρούνται από το ΟΕΔ ως ασυμβίβαστοι με τις συμφωνίες ΠΟΕ όσο και η υποτιθέμενη έλλειψη συμμορφώσεως του επίδικου καθεστώτος εισαγωγών πρέπει να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν μόνον στις αρμοδιότητες του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

74 Επομένως, δεν προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο συνέβαλε στη στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης που μπορεί να υπέχει η Κοινότητα λόγω του ασυμβιβάστου του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών με τις συμφωνίες ΠΟΕ.

75 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτή η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Κοινοβούλιο και να απορριφθεί ως απαράδεκτη η αγωγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά του Κοινοβουλίου, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί του λόγου απαραδέκτου που αντλείται από το ότι δεν υπήρχε, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της υπό κρίση αγωγής, δικαστικό πληρεξούσιο της Beamglow που να εξουσιοδοτεί τον νομικό σύμβουλό της να εναγάγει το Κοινοβούλιο.

Επί της μη τηρήσεως, με το δικόγραφο της αγωγής, των επιταγών του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

76 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή εκτιμούν ότι το δικόγραφο της αγωγής είναι απαράδεκτο καθόσον τους προσάπτει, εναλλακτικώς, ότι εξέδωσαν παράνομες κανονιστικές πράξεις ή ότι κατέστησαν υπεύθυνα για παράλειψη, οπότε τα ως άνω θεσμικά όργανα δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ορθώς την άμυνά τους. Επιπλέον, το δικόγραφο της αγωγής δεν αποδεικνύει ούτε την ύπαρξη ούτε τη φύση της προβαλλομένης ζημίας.

77 Η ενάγουσα αντιτείνει ότι το δικόγραφο της αγωγής αναφέρει την κατά προσέγγιση έκταση της ζημίας που υπέστη και τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εκτίμηση της φύσης και της έκτασης της εν λόγω ζημίας και ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν μεταγενεστέρως αποδεικνύουν εγκύρως τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της ζημίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

78 Σύμφωνα με το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου δυνάμει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού, και το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να αναφέρει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Η ένδειξη αυτή πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής ώστε να μπορεί ο αντίδικος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της προσφυγής, ενδεχομένως, χωρίς πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ορθή απονομή της δικαιοσύνης είναι απαραίτητο, για να είναι παραδεκτή η προσφυγή, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικά, αλλά κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό, από το κείμενο του ίδιου του δικογράφου.

79 Για να πληρούνται οι απαιτήσεις αυτές, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται, όπως εν προκειμένω, η αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν, όπως υποστηρίζεται, από κοινοτικά όργανα πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση τόσο της συμπεριφοράς που ο ενάγων προσάπτει στα εν λόγω όργανα όσο και των λόγων για τους οποίους εκτιμά ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς αυτής και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιανουαρίου 1998, Τ–113/96, Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. ΙΙ–125, σκέψεις 29 και 30).

80 Όπως προκύπτει από την επιχειρηματολογία της, η ενάγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι υπέστη ζημία λόγω, αφενός, της ελλείψεως τροποποιήσεων του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών, δυναμένων να επιτύχουν, εντός των ταχθεισών από το ΟΕΔ προθεσμιών, τη συμμόρφωση του εν λόγω καθεστώτος με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Κοινότητα στο πλαίσιο των συμφωνιών ΠΟΕ και, αφετέρου, της ελλείψεως κοινοτικών μέτρων που να την προστατεύουν από τα αμερικανικά εμπορικά αντίποινα.

81 Έτσι, το δικόγραφο της αγωγής περιέχει, σε αντίθεση με ό,τι υποστηρίζουν τα εναγόμενα, τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση της συμπεριφοράς που τους προσάπτει η ενάγουσα και ως προς την οποία η ενάγουσα θεωρεί ότι η εν λόγω συμπεριφορά έδωσε λαβή για τη ζημία που υπέστη.

82 Εξάλλου, από την επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν τα εναγόμενα επί του βασίμου της αγωγής προκύπτει ότι μπόρεσαν να προετοιμάσουν λυσιτελώς την άμυνά τους ως προς τις προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας. Επομένως, το Πρωτοδικείο είναι σε θέση να αποφανθεί επί της υπό κρίση αγωγής με πλήρη επίγνωση των στοιχείων της δικογραφίας και τηρουμένης της αρχής της εκατέρωθεν ακροάσεως.

83 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλούν το Συμβούλιο και η Επιτροπή από τη μη τήρηση, με το δικόγραφο της αγωγής, των επιταγών του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Επί της αρμοδιότητας του Πρωτοδικείου

Επιχειρήματα των διαδίκων

84 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή αμφιβάλλουν ότι το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της υπό κρίση αγωγής αποζημιώσεως. Η θέσπιση του πρόσθετου δασμού προέκυψε από απόφαση της κυβερνήσεως των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και όχι από πράξη κοινοτικού οργάνου. Η αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή δεν μπορεί να θεμελιωθεί βάσει ενός απλού ισχυρισμού περί υπάρξεως ζημίας που απορρέει, όπως υποστηρίζεται, από πράξη ή παράλειψη κοινοτικού οργάνου.

85 Το κοινοτικό δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί επί αγωγής αποζημιώσεως που ασκήθηκε κατά κοινοτικού οργάνου όταν η πράξη που έδωσε λαβή για την προβαλλομένη ζημία έχει διαπραχθεί από ένα κράτος κατά αυτοτελή τρόπο (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 1987, 89/86 και 91/86, Étoile commerciale και CNTA κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 3005, σκέψεις 18 έως 20).

86 Η ενάγουσα αντιτείνει ότι η αγωγή της δεν στρέφεται κατά της συμπεριφοράς των αμερικανικών αρχών, αλλά κατά της συμπεριφοράς της Κοινότητας, που προκάλεσε τη θέσπιση του πρόσθετου δασμού και παρέλειψε να προστατεύσει την ενάγουσα από τον εν λόγω δασμό.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

87 Οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 235 ΕΚ και του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ παρέχουν την αρμοδιότητα στον κοινοτικό δικαστή να αποφαίνεται επί των αγωγών με τις οποίες ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που προξενούν τα κοινοτικά όργανα ή οι υπάλληλοί τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

88 Εν προκειμένω, η ενάγουσα ζητεί την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη τόσο λόγω της αυξήσεως των εισαγωγικών δασμών που επιβάλλουν οι αρχές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής επί των προϊόντων της, σύμφωνα με την άδεια που δόθηκε από το ΟΕΔ κατόπιν της διαπιστώσεως του ασυμβιβάστου του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών με τις συμφωνίες ΠΟΕ, όσο και λόγω της μη θεσπίσεως από τα εναγόμενα κοινοτικών μέτρων προστασίας από τα αμερικανικά εμπορικά αντίποινα.

89 Έτσι, η αγωγή στηρίζεται στην εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, η οποία στοιχειοθετείται, κατά την ενάγουσα, λόγω του ότι η αιτία της ζημίας που αυτή υπέστη πρέπει να αναζητηθεί στη θέσπιση από το Συμβούλιο και την Επιτροπή ρυθμίσεως που θεωρήθηκε από το ΟΕΔ ως ασυμβίβαστη με τις συμφωνίες ΠΟΕ και στην έλλειψη κοινοτικών μέτρων προστασίας.

90 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφανθεί, δυνάμει του άρθρου 235 ΕΚ και του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, επί της υπό κρίση αγωγής αποζημιώσεως η οποία, σε αντίθεση με την κατάσταση που ήταν επίμαχη στην απόφαση Étoile commerciale και CNTA κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, την οποία επικαλείται η Επιτροπή, δεν αφορά αποκλειστικά, ως βάση της ευθύνης, την απόφαση εθνικού οργανισμού.

91 Βεβαίως, η στοιχειοθέτηση της ευθύνης της Κοινότητας προϋποθέτει, κατά πάγια νομολογία, τη δυνατότητα καταλογισμού της προβαλλομένης ζημίας στη συμπεριφορά των κοινοτικών οργάνων. Ωστόσο, πρόκειται, στην περίπτωση αυτή, για μια ουσιαστική προϋπόθεση, η οποία πρέπει να εξακριβωθεί στο πλαίσιο του ελέγχου του αρκούντως άμεσου χαρακτήρα της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλομένης ζημίας και της συμπεριφοράς των θεσμικών οργάνων και η οποία δεν καθιστά δυνατό τον αποκλεισμό της αρμοδιότητας του Πρωτοδικείου, εφόσον γίνεται επίκληση της δυνατότητας καταλογισμού της ζημίας στη συμπεριφορά των κοινοτικών οργάνων.

92 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή σχετικά με την αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, υπό την επιφύλαξη της εκτιμήσεως που θα λάβει χώρα ως προς την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς του Συμβουλίου και της Επιτροπής και της προβαλλομένης ζημίας στο πλαίσιο της εξετάσεως της τηρήσεως των προϋποθέσεων στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης.

93 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αγωγή πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

Επί της ουσίας

94 Το αίτημα αποζημιώσεως της ενάγουσας στηρίζεται στο καθεστώς της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της. Η ενάγουσα επικαλέστηκε, επίσης, την εξωσυμβατική ευθύνη που μπορεί να υπέχει η Κοινότητα έστω και ελλείψει τέτοιας συμπεριφοράς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1998, Τ-184/95, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-667, σκέψη 59, που επιβεβαιώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2000, C-237/98 P, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-4549, σκέψεις 19 και 53).

Επί της ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της

95 Πρέπει να υπομνηστεί εκ προοιμίου ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτομένης στα θεσμικά όργανα συμπεριφοράς, του υποστατού της ζημίας και της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλομένης συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας έγινε επίκληση (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 3057, σκέψη 16· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, Τ–175/94,

International Procurement Services κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II–729, σκέψη 44· της 16ης Οκτωβρίου 1996, Τ–336/94, Efisol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II–1343, σκέψη 30, και της 11ης Ιουλίου 1997, Τ–267/94, Oleifici Italiani κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II–1239, σκέψη 20).

96 Αν μία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις δεν πληρούται, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-146/91, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4199, σκέψεις 19 και 81, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Φεβρουαρίου 2002, Τ–170/00, Förde-Reederei κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-515, σκέψη 37).

97 Η παράνομη συμπεριφορά που προσάπτεται σε κοινοτικό όργανο πρέπει να συνίσταται στην κατάφωρη παραβίαση κανόνα δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψη 42).

98 Το αποφασιστικό κριτήριο που παρέχει τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι η ως άνω απαίτηση πληρούται είναι η εκ μέρους του οικείου κοινοτικού οργάνου πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει.

99 Όταν το ως άνω κοινοτικό όργανο δεν διαθέτει παρά αισθητά μειωμένο ή και ανύπαρκτο περιθώριο εκτιμήσεως, η απλή παράβαση του κοινοτικού δικαίου μπορεί να αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβιάσεως (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 2001, Τ-198/95, Τ-171/96, Τ-230/97, Τ-174/98 και Τ-225/99, Comafrica και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1975, σκέψη 134, και της 10ης Φεβρουαρίου 2004, Τ-64/01 και Τ-65/01, Afrikanische Frucht-Compagnie και Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-521, σκέψη 71).

100 Το αίτημα αποζημιώσεως της ενάγουσας πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των ανωτέρω παρατηρήσεων.

Επιχειρήματα των διαδίκων

— Επί της παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στα εναγόμενα θεσμικά όργανα

101 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι τα εναγόμενα, μη επιτυγχάνοντας τη συμμόρφωση του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών με τις συμφωνίες ΠΟΕ, παρέβησαν τις διατάξεις της ΓΣΔΕ του 1994, της GATS, καθώς και τις συστάσεις και τις αποφάσεις του ΟΕΔ.

102 Η παράλειψη της Κοινότητας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις συμφωνίες ΠΟΕ έθιξε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη την οποία είχε η ενάγουσα ως προς τις πωλήσεις και τις επενδύσεις της στις Ηνωμένες Πολιτείες και παραβίασε την αρχή της ασφαλείας δικαίου.

103 Η Κοινότητα θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει μια πολιτική διατηρήσεως των ευνοϊκών προϋποθέσεων για το εμπόριο μπανανών έναντι των εταίρων της ΑΚΕ, είτε μέσω της χρηματοδοτήσεως από τον γενικό προϋπολογισμό της, στο πλαίσιο αντισταθμιστικών ανταλλαγμάτων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 2, του ΜΕΔ, είτε προκαλώντας τα αντίποινα που επιβλήθηκαν εν προκειμένω από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

104 Ωστόσο, η μεταφορά αυτή του κόστους της προστασίας των παραγωγών μπανανών ΑΚΕ σε άλλους τομείς δεν ήταν ούτε αναγκαία ούτε κατάλληλη. Η Κοινότητα όφειλε να λάβει προφυλάξεις προκειμένου να αποφευχθεί το να οδηγηθεί η ενάγουσα να πληρώσει το τίμημα της αποφάσεως της Κοινότητας να αγνοήσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

105 Έτσι, η πολιτική επιλογή της Κοινότητας προσέβαλε την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και το θεμελιώδες δικαίωμα της ενάγουσας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς της και το δικαίωμα ιδιοκτησίας της ενάγουσας.

106 Τα εναγόμενα προσάπτουν στην ενάγουσα ότι δεν απέδειξε ούτε τη φύση ούτε το περιεχόμενο της προβαλλομένης παραλείψεως, ούτε την πηγή της υποχρεώσεώς τους να ενεργήσουν την οποία, όπως υποστηρίζεται, παρέβησαν.

107 Τα μέλη του ΠΟΕ ενεργούν νομίμως όταν, προκειμένου να τεθεί τέρμα στο ασυμβίβαστο, που διαπιστώθηκε από το ΟΕΔ, ενός μέτρου με τους κανόνες του ΠΟΕ, αποκαθιστούν την ισορροπία των αντίστοιχων παραχωρήσεών τους, η οποία διαταράχθηκε από το επίδικο μέτρο, προκρίνοντας μία από τις επιλογές που παρέχει το ΜΕΔ.

108 Εν προκειμένω, η Κοινότητα δεν είχε άλλη επιλογή παρά να συμμορφωθεί προς όλες τις διεθνείς υποχρεώσεις της, αρχίζοντας διαπραγματεύσεις και προτείνοντας να τροποποιηθεί η ΚΟΑ μπανάνας. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώθηκαν στην ΚΟΑ μπανάνας που ρυθμίστηκε με τον κανονισμό 216/2001 και τον κανονισμό (ΕΚ) 395/2001 της Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 2001, περί καθορισμού ορισμένων ενδεικτικών ποσοτήτων και μεμονωμένων ανωτάτων ορίων για την έκδοση πιστοποιητικών κατά την εισαγωγή μπανανών στην Κοινότητα για το δεύτερο τρίμηνο του 2001, στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοστώσεων και της ποσότητας παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ (ΕΕ L 58, σ. 11).

109 Η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης εφαρμόζεται μόνον επί καταστάσεων και σχέσεων που έχουν δημιουργηθεί νομίμως στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου, προς τις οποίες οι σχέσεις της ενάγουσας με τους Αμερικανούς πελάτες της είναι ξένες. Οι ανταλλαγείσες από τα μέλη του ΠΟΕ παραχωρήσεις δεν μπορούν να δικαιολογήσουν, σε καμία περίπτωση, την ύπαρξη δικαιολογημένης εμπιστοσύνης για μόνιμη πρόσβαση σε μια συγκεκριμένη εθνική αγορά. Τα κοινοτικά όργανα ουδέποτε έδωσαν στην ενάγουσα την παραμικρή ειδική διαβεβαίωση ως προς τον τρόπο με τον οποίο η Κοινότητα επρόκειτο να συμμορφωθεί προς τις αποφάσεις και τις συστάσεις του ΟΕΔ.

110 Δεν είναι δυνατόν να γίνει αντιληπτό με ποιον τρόπο οι αρχές της αναλογικότητας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης καθώς και το δικαίωμα της ενάγουσας για την ελεύθερη άσκηση της οικονομικής δραστηριότητάς της ή το δικαίωμά της ιδιοκτησίας μπορούσαν να παραβιασθούν ανεξαρτήτως οιασδήποτε παραβάσεως των κανόνων του ΠΟΕ.

111 Η ενάγουσα θεωρεί δυσανάλογο όχι το καθεστώς εισαγωγής μπανανών, αυτό καθ' εαυτό, αλλά την απόφαση να γίνει ανεκτή η εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής αναστολή των παραχωρήσεων, ενώ επρόκειτο για τη μόνη επιλογή που είχε παρασχεθεί στην Κοινότητα.

112 Τέλος, η ελεύθερη άσκηση από την ενάγουσα των οικονομικών δραστηριοτήτων της εμποδίστηκε από την αναστολή των δασμολογικών παραχωρήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και όχι από τη θέσπιση της ΚΟΑ μπανάνας.

— Επί της νομικής φύσεως των κανόνων τους οποίους παρέβησαν, όπως υποστηρίζεται, τα εναγόμενα

113 Η ενάγουσα προβάλλει ότι, στο μέτρο που οι παραβιασθέντες κανόνες της ΓΣΔΕ και της GATS μειώνουν τα εμπόδια στις συναλλαγές μεταξύ των μελών του ΠΟΕ και παρέχουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να ασκούν εμπορικές δραστηριότητες πιο ελεύθερα, οι εν λόγω κανόνες απονέμουν δικαιώματα στους ιδιώτες, όπως και οι συστάσεις και οι αποφάσεις του ΟΕΔ, που διευκρινίζουν το περιεχόμενο των συμφωνιών ΠΟΕ. Ο ίδιος χαρακτήρας πρέπει να αναγνωρισθεί στις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της ασφαλείας δικαίου και της αναλογικότητας καθώς και στο δικαίωμα της ενάγουσας για την ελεύθερη άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς της και στο δικαίωμά της ιδιοκτησίας.

114 Ο κοινοτικός δικαστής μπορεί να ελέγχει τη νομιμότητα κοινοτικής πράξεως με βάση τις συμφωνίες ΠΟΕ στις περιπτώσεις που η Κοινότητα είχε την πρόθεση, όπως εν προκειμένω, να εκπληρώσει μια ειδική υποχρέωση που έχει αναληφθεί στο πλαίσιο του ΠΟΕ.

115 Τα εναγόμενα αντιτάσσουν την αδυναμία επικλήσεως των κανόνων του ΠΟΕ ή των συστάσεων του ΟΕΔ για να αποδειχθεί η έλλειψη νομιμότητας πράξεως ή παραλείψεως κοινοτικού οργάνου που απορρέει από τις αποφάσεις των οργάνων του ως άνω οργανισμού και από την κοινοτική νομολογία.

116 Επομένως, δεν ασκεί επιρροή το ζήτημα αν οι διατάξεις της ΓΣΔΕ και της GATS είναι ικανές να απονείμουν δικαιώματα στους ιδιώτες, εφόσον η ενάγουσα δεν μπορεί να επικαλεσθεί τα ως άνω δικαιώματα.

117 Εξάλλου, μια απόφαση του ΟΕΔ δεν μπορεί να έχει, στην κοινοτική έννομη τάξη, πιο εκτεταμένα αποτελέσματα από τις διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ επί των οποίων στηρίζεται.

— Επί της σοβαρότητας των προβαλλομένων παραβάσεων

118 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι οι συμφωνίες ΠΟΕ έθεσαν στις επιλογές που παρασχέθηκαν στην Κοινότητα για την προσαρμογή του καθεστώτος της εισαγωγής μπανανών όρια τα οποία η Κοινότητα σαφώς υπερέβη. Η μακρά διάρκεια και η επανάληψη των παραβάσεων των κανόνων του ΠΟΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αποτελούν πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει η Κοινότητα.

119 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι υφίσταται πρόδηλη και σοβαρή παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης της ενάγουσας και της αρχής της αναλογικότητας, καθώς και πρόδηλη και σοβαρή προσβολή του δικαιώματος της ενάγουσας για την ελεύθερη άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς της και του δικαιώματός της ιδιοκτησίας.

120 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή αμφισβητούν ότι υπερέβησαν προδήλως και σοβαρώς τα όρια της εξουσίας τους εκτιμήσεως ως εκ του ότι επέλεξαν να επιλυθεί η διαφορά με τη θέσπιση νέας ΚΟΑ μπανάνας.

121 Ένα μέλος του ΠΟΕ δεν υποχρεούται να εφαρμόσει stricto sensu τα συμπεράσματα μιας ειδικής ομάδας ή του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, αλλά διαθέτει διάφορες λύσεις προκειμένου να εφαρμόσει τα εν λόγω συμπεράσματα.

122 Η ειδική ομάδα που συνήγαγε, δυνάμει του άρθρου 21, παράγραφος 5, του ΜΕΔ, ότι είναι ασυμβίβαστες ορισμένες πτυχές του θεσπισθέντος με τους κανονισμούς 1637/98 και 2362/98 καθεστώτος εισαγωγής μπανανών πρότεινε τρεις λύσεις προκειμένου να διασφαλισθεί η συμμόρφωση του ως άνω καθεστώτος, πράγμα που αποδεικνύει την έκταση της διακριτικής ευχέρειας της Κοινότητας και τη δυσχέρεια καταρτίσεως μιας ρυθμίσεως που να είναι συμβατή με τους κανόνες του ΠΟΕ.

123 Δεδομένου ότι η Κοινότητα δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για τις πράξεις ενός τρίτου κυρίαρχου κράτους, δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτό ότι αυτή παραβίασε σοβαρώς τις αρχές της αναλογικότητας και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθώς και το δικαίωμα για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

124 Η άσκηση της νομοθετικής εξουσίας δεν πρέπει να παρεμποδίζεται από το ενδεχόμενο αγωγών αποζημιώσεως κάθε φορά που το γενικό συμφέρον της Κοινότητας επιτάσσει τη θέσπιση κανονιστικών μέτρων δυναμένων να θίξουν ιδιωτικά συμφέροντα (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1996, C-46/93 και C-48/93, Brasserie du pêcheur και Factortame, Συλλογή 1996, σ. I–1029, σκέψη 45).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Επί του προκαταρκτικού ζητήματος της δυνατότητας επικλήσεως των κανόνων του ΠΟΕ

125 Προτού εξετασθεί η νομιμότητα της συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων, πρέπει να επιλυθεί το ζήτημα αν οι συμφωνίες ΠΟΕ παρέχουν στους πολίτες της Κοινότητας το δικαίωμα να επικαλούνται τις εν λόγω συμφωνίες ενώπιον των δικαστηρίων προκειμένου να αμφισβητήσουν το κύρος μιας κοινοτικής ρυθμίσεως στην περίπτωση που το ΟΕΔ έχει αποφανθεί ότι τόσο η ως άνω ρύθμιση όσο και η μεταγενέστερη ρύθμιση που θέσπισε η Κοινότητα, προκειμένου, ιδίως, να συμμορφωθεί προς τους επίμαχους κανόνες του ΠΟΕ, ήσαν ασυμβίβαστες με τους τελευταίους.

126 Η ενάγουσα, υποστηρίζοντας ότι τα εναγόμενα παρέβησαν τους κανόνες του ΠΟΕ, επικαλείται την αρχή pacta sunt servanda, η οποία όντως περιλαμβάνεται στους κανόνες δικαίου των οποίων η τήρηση είναι επιβεβλημένη για τα κοινοτικά όργανα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ως θεμελιώδης αρχή κάθε έννομης τάξεως και, ειδικότερα, της διεθνούς έννομης τάξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουνίου 1998, C-162/96, Racke, Συλλογή 1998, σ. I-3655, σκέψη 49).

127 Ωστόσο, η αρχή pacta sunt servanda δεν μπορεί, εν προκειμένω, να αντιταχθεί λυσιτελώς στα εναγόμενα θεσμικά όργανα, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, οι συμφωνίες ΠΟΕ δεν περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, στους κανόνες βάσει των οποίων ο κοινοτικός δικαστής ελέγχει τη νομιμότητα της δράσεως των κοινοτικών οργάνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1999, C-149/96, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1999, σ. I-8395, σκέψη 47· διάταξη του Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 2001, C-307/99, OGT Fruchthandelsgesellschaft, Συλλογή 2001, σ. I-3159, σκέψη 24· αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 2002, C-27/00 και C-122/00, Omega Air κ.λπ., Συλλογή 2002, σ. I-2569, σκέψη 93· της 9ης Ιανουαρίου 2003, C-76/00 P, Petrotub και Republica κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-79, σκέψη 53, και της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-93/02 P, Biret International κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-10497, σκέψη 52).

128 Συγκεκριμένα, αφενός, η Συμφωνία περί ιδρύσεως του ΠΟΕ στηρίζεται σε μια βάση αμοιβαιότητας και αμοιβαίων πλεονεκτημάτων που τη διακρίνει από τις συμφωνίες οι οποίες συνάπτονται από την Κοινότητα με τρίτα κράτη και οι οποίες καθιερώνουν κάποια ασυμμετρία υποχρεώσεων. Πάντως, δεν αμφισβητείται ότι ορισμένοι από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της Κοινότητας δεν θεωρούν ότι οι συμφωνίες ΠΟΕ περιλαμβάνονται στους κανόνες βάσει των οποίων τα δικαστικά τους όργανα ελέγχουν τη νομιμότητα των κανόνων της εσωτερικής έννομης τάξεως. Επομένως, ο έλεγχος της νομιμότητας της δράσεως των κοινοτικών οργάνων βάσει των ως άνω κανόνων θα δημιουργούσε τον κίνδυνο ανατροπής της ισορροπίας κατά την εφαρμογή των κανόνων του ΠΟΕ, αφαιρώντας από τα νομοθετικά ή εκτελεστικά όργανα της Κοινότητας το περιθώριο χειρισμών που διαθέτουν τα αντίστοιχα όργανα των εμπορικών εταίρων της Κοινότητας (απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψεις 42 έως 46).

129 Αφετέρου, το να επιβληθεί στα δικαστικά όργανα η υποχρέωση της μη εφαρμογής των κανόνων του εσωτερικού δικαίου που είναι ασυμβίβαστοι με τις συμφωνίες ΠΟΕ θα είχε ως αποτέλεσμα να στερήσει τα νομοθετικά ή εκτελεστικά όργανα των συμβαλλομένων μερών από τη δυνατότητα, που τους παρέχει το άρθρο 22 του ΜΕΔ, να εξεύρουν, έστω και προσωρινώς, λύσεις κατόπιν διαπραγματεύσεων με σκοπό την εξεύρεση αμοιβαίως αποδεκτού αντισταθμιστικού ανταλλάγματος (απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψεις 39 και 40).

130 Επομένως, η ενδεχόμενη παράβαση των κανόνων του ΠΟΕ από τα εναγόμενα θεσμικά όργανα δεν συνεπάγεται, κατ' αρχήν, τη γένεση εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2001, Τ-18/99, Cordis κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-913, σκέψη 51· Τ-30/99, Bocchi Food Trade International κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-943, σκέψη 56, και Τ-52/99, T. Port κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-981, σκέψη 51).

131 Μόνο στην περίπτωση που πρόθεση της Κοινότητας ήταν να εκπληρώσει μια ειδική υποχρέωση που αναλήφθηκε στο πλαίσιο του ΠΟΕ ή στην περίπτωση που η κοινοτική πράξη ρητώς παραπέμπει σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ, εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να ελέγχει τη νομιμότητα της συμπεριφοράς των εναγομένων θεσμικών οργάνων με βάση τους κανόνες του ΠΟΕ (βλ., όσον αφορά τη ΓΣΔΕ του 1947, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1989, 70/87, Fediol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 1781, σκέψεις 19 έως 22, και της

7ης Μαΐου 1991, C–69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I–2069, σκέψη 31, καθώς και, όσον αφορά τις συμφωνίες ΠΟΕ, τις αποφάσεις Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 49, και Biret International κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 53).

132 Πάντως, ακόμη και σε περίπτωση αποφάσεως του ΟΕΔ με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο των μέτρων που έλαβε ένα μέλος με τους κανόνες του ΠΟΕ, καμία από τις δύο αυτές εξαιρέσεις δεν τυγχάνει εφαρμογής εν προκειμένω.

— Επί της εξαιρέσεως που αντλείται από την πρόθεση να εκπληρωθεί μια ειδική υποχρέωση που έχει αναληφθεί στο πλαίσιο του ΠΟΕ

133 Η Κοινότητα, αναλαμβάνοντας τη δέσμευση, μετά την έκδοση της αποφάσεως του ΟΕΔ της 25ης Σεπτεμβρίου 1997, να συμμορφωθεί προς τους κανόνες του ΠΟΕ, δεν είχε την πρόθεση να αναλάβει μια ειδική υποχρέωση στο πλαίσιο του ΠΟΕ, δυναμένη να δικαιολογήσει εξαίρεση από την αδυναμία επικλήσεως των κανόνων του ΠΟΕ ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και να καταστήσει δυνατή την άσκηση από τον τελευταίο του ελέγχου της νομιμότητας της συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων με βάση τους ως άνω κανόνες.

134 Είναι αληθές ότι, σε σχέση με τη ΓΣΔΕ του 1947, το ΜΕΔ ενίσχυσε τον μηχανισμό επιλύσεως διαφορών, ιδίως όσον αφορά την έγκριση των εκθέσεων των ειδικών ομάδων.

135 Έτσι, το άρθρο 3, παράγραφος 7, του ΜΕΔ υπογραμμίζει ότι πρώτος στόχος του μηχανισμού επιλύσεως διαφορών είναι, συνήθως, η ανάκληση των μέτρων ως προς τα οποία έχει διαπιστωθεί ότι είναι ασυμβίβαστα με τις διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ. Ομοίως, το άρθρο 22, παράγραφος 1, του ΜΕΔ προκρίνει την πλήρη εφαρμογή συστάσεως για τη συμμόρφωση ενός μέτρου με τις συμφωνίες ΠΟΕ.

136 Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 14, του ΜΕΔ, η έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου που εγκρίνεται, όπως εν προκειμένω, από το ΟΕΔ γίνεται αποδεκτή άνευ όρων από τους διαδίκους. Τέλος, το άρθρο 22, παράγραφος 7, διευκρινίζει ότι οι ως άνω διάδικοι δέχονται ως οριστική την απόφαση του διαιτητή σχετικά με τον προσδιορισμό του επιπέδου της αναστολής των παραχωρήσεων.

137 Γεγονός παραμένει ότι το ΜΕΔ επιφυλάσσει, εν πάση περιπτώσει, σημαντική θέση στη διαπραγμάτευση μεταξύ των μελών του ΠΟΕ που είναι μέρη μιας διαφοράς (απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψεις 36 έως 40).

138 Έτσι, το ΜΕΔ προβλέπει για ένα εμπλεκόμενο μέλος του ΠΟΕ πολλούς τρόπους εφαρμογής μιας συστάσεως ή μιας αποφάσεως του ΟΕΔ με την οποία αναγνωρίζεται ότι ένα μέτρο είναι ασυμβίβαστο με τους κανόνες του ΠΟΕ.

139 Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η άμεση ανάκληση του ασυμβιβάστου μέτρου, το ΜΕΔ προβλέπει, στο άρθρο 3, παράγραφος 7, τη δυνατότητα παροχής αντισταθμιστικού ανταλλάγματος στο θιγόμενο μέλος ή τη δυνατότητα να επιτραπεί στο εν λόγω μέλος η αναστολή της εφαρμογής παραχωρήσεων ή της εκπληρώσεως άλλων υποχρεώσεων προσωρινώς και μέχρις ότου ανακληθεί το ασυμβίβαστο μέτρο (βλ. απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 37).

140 Σύμφωνα με το άρθρο 22, παράγραφος 2, του ΜΕΔ, αν το επίμαχο μέλος του ΠΟΕ παραβεί την υποχρέωσή του να εκτελέσει τις συστάσεις και τις αποφάσεις του ΟΕΔ εντός του χρονικού διαστήματος που έχει καθοριστεί, το μέλος αυτό, εάν ζητηθεί, και όχι αργότερα από το πέρας του ως άνω χρονικού διαστήματος, προβαίνει σε διαπραγματεύσεις με το καταγγέλλον μέλος, προκειμένου να εξευρεθούν αμοιβαία αποδεκτά αντισταθμιστικά ανταλλάγματα.

141 Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία για την παροχή ικανοποιητικού αντισταθμιστικού ανταλλάγματος εντός 20 ημερών από το πέρας του ευλόγου χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο άρθρο 21, παράγραφος 3, του ΜΕΔ για τη συμμόρφωση με τους κανόνες του ΠΟΕ, ο καταγγέλλων μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση αδείας από το ΟΕΔ για να αναστείλει, έναντι του εν λόγω μέλους, την εφαρμογή παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμφωνίες ΠΟΕ.

142 Έστω και μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που καθορίστηκε για τη συμμόρφωση προς τους κανόνες του ΠΟΕ του μέτρου που κηρύχθηκε ασυμβίβαστο και μετά τη χορήγηση αδείας και τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων ή μέτρων αναστολής των παραχωρήσεων δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 6, του ΜΕΔ, εξακολουθεί να επιφυλάσσεται, εν πάση περιπτώσει, σημαντική θέση στη διαπραγμάτευση μεταξύ των μερών μιας διαφοράς.

143 Έτσι, το άρθρο 22, παράγραφος 8, του ΜΕΔ υπογραμμίζει τον προσωρινό χαρακτήρα της αναστολής των παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων και περιορίζει τη διάρκειά της «έως ότου καταργηθεί το μέτρο που απεδείχθη ότι δεν είναι σύμφωνο με καλυπτόμενη συμφωνία ή έως ότου το μέλος, το οποίο οφείλει να εφαρμόσει συστάσεις ή αποφάσεις, εξεύρει λύση ως προς το θέμα της μερικής ή ολικής αναίρεσης οφελών, ή επιτευχθεί αμοιβαίως ικανοποιητική λύση».

144 Η ίδια διάταξη προβλέπει ακόμη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 6, το ΟΕΔ συνεχίζει να παρακολουθεί την εφαρμογή εγκεκριμένων συστάσεων ή αποφάσεων.

145 Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το συμβατό των μέτρων που λαμβάνονται προς συμμόρφωση με τις συστάσεις και τις αποφάσεις του ΟΕΔ, το άρθρο 21, παράγραφος 5, του ΜΕΔ προβλέπει ότι η διαφορά ρυθμίζεται «σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες επίλυσης διαφορών», στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η αναζήτηση από τα μέρη λύσεως κατόπιν διαπραγματεύσεων.

146 Ούτε το πέρας του χρονικού διαστήματος που καθορίστηκε από το ΟΕΔ στην Κοινότητα για τη συμμόρφωση του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών με την απόφαση του ΟΕΔ της 25ης Σεπτεμβρίου 1997 ούτε η απόφαση της 9ης Απριλίου 1999 με την οποία οι διαιτητές του ΟΕΔ διαπίστωσαν ρητώς το ασυμβίβαστο του θεσπισθέντος με τους κανονισμούς 1637/98 και 2362/98 νέου καθεστώτος εισαγωγής μπανανών είχαν ως συνέπεια την εξάντληση των τρόπων επιλύσεως των διαφορών που προβλέπονται από το ΜΕΔ.

147 Στο μέτρο αυτό, ο έλεγχος από τον κοινοτικό δικαστή της νομιμότητας της συμπεριφοράς των εναγομένων θεσμικών οργάνων με βάση τους κανόνες του ΠΟΕ θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα το να καταστεί επισφαλής η θέση των κοινοτικών διαπραγματευτών κατά την αναζήτηση αμοιβαία αποδεκτής λύσης της διαφοράς και σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ.

148 Υπό τις συνθήκες αυτές, το να επιβληθεί στα δικαστικά όργανα η υποχρέωση της μη εφαρμογής των κανόνων του εσωτερικού δικαίου που είναι ασυμβίβαστοι με τις συμφωνίες ΠΟΕ θα είχε ως αποτέλεσμα να στερήσει τα νομοθετικά ή εκτελεστικά όργανα των συμβαλλομένων μερών από τη δυνατότητα, που τους παρέχει, ιδίως, το άρθρο 22 του ΜΕΔ, να εξεύρουν, έστω και προσωρινώς, λύση κατόπιν διαπραγματεύσεων (απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 40).

149 Εξάλλου, το Συμβούλιο, τροποποιώντας εκ νέου, με τον κανονισμό 216/2001, το καθεστώς εισαγωγής μπανανών, επεδίωξε την επίτευξη του συμβιβασμού διαφόρων αποκλινόντων στόχων. Έτσι, το προοίμιο του κανονισμού 216/2001 επισημαίνει, στην πρώτη αιτιολογική σκέψη του, ότι πραγματοποιήθηκαν πολλές και έντονες επαφές προκειμένου, ιδίως, να «ληφθούν υπόψη τα συμπεράσματα της ειδικής ομάδας» και, στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του, ότι το μελετώμενο νέο καθεστώς εισαγωγής παρέχει τις καλύτερες εγγυήσεις τόσο «για την επίτευξη των στόχων της [ΚΟΑ μπανάνας] όσον αφορά την κοινοτική παραγωγή και τη ζήτηση των καταναλωτών» όσο και για την «τήρηση των κανόνων διεθνούς εμπορίου».

150 Εν τέλει, ακριβώς σε αντάλλαγμα για τη δέσμευση της Κοινότητας να θεσπίσει ένα αποκλειστικώς δασμολογικό καθεστώς για τις εισαγωγές μπανανών πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής δέχθηκαν, σύμφωνα με το μνημόνιο συμφωνίας που συνήφθη στις 11 Απριλίου 2001, να αναστείλουν προσωρινά την επιβολή του πρόσθετου δασμού.

151 Πάντως, το ως άνω αποτέλεσμα θα μπορούσε να διακυβευθεί από μια παρέμβαση του κοινοτικού δικαστή που θα συνίστατο στο να ελεγχθεί, με σκοπό την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα, η νομιμότητα, από την άποψη των κανόνων του ΠΟΕ, της συμπεριφοράς που υιοθέτησαν εν προκειμένω τα εναγόμενα θεσμικά όργανα.

152 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως ρητώς υπογράμμισαν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, το μνημόνιο συμφωνίας της 11ης Απριλίου 2001 δεν αποτελεί, αυτό καθ' εαυτό, αμοιβαία αποδεκτή λύση κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 6, του ΜΕΔ και ότι το ζήτημα της εφαρμογής από την Κοινότητα των συστάσεων και των αποφάσεων του ΟΕΔ εξακολουθούσε να αναγράφεται, στις 12 Ιουλίου 2001, ήτοι μεταγενεστέρως της ασκήσεως της υπό κρίση αγωγής, στην ημερήσια διάταξη της συνεδριάσεως του ΟΕΔ.

153 Επομένως, τα εναγόμενα θεσμικά όργανα, τροποποιώντας το επίδικο κοινοτικό καθεστώς εισαγωγής μπανανών, δεν είχαν την πρόθεση να εκπληρώσουν ειδικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τους κανόνες του ΠΟΕ με βάση τους οποίους το ΟΕΔ είχε διαπιστώσει ότι το εν λόγω καθεστώς ήταν ασυμβίβαστο με τους κανόνες αυτούς.

154 Κατά τα λοιπά, πρέπει να επισημανθεί συναφώς ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1637/98, το Συμβούλιο είχε την πρόθεση, εν προκειμένω, να συμβιβάσει, λαμβάνοντας υπόψη τους διάφορους τρόπους επιλύσεως των διαφορών τους οποίους καθορίζει το ΜΕΔ, τις διεθνείς δεσμεύσεις

που ανέλαβε η Κοινότητα τόσο στο πλαίσιο του ΠΟΕ όσο και έναντι των άλλων μερών που έχουν υπογράψει την τέταρτη σύμβαση της Λομέ, με ταυτόχρονη διασφάλιση, εξάλλου, των στόχων της ΚΟΑ μπανάνας.

155 Η ως άνω πρόθεση επιβεβαιώνεται από το άρθρο 20, στοιχείο ε΄, του κανονισμού 404/93, που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98. Στον βαθμό που η εν λόγω διάταξη διευκρινίζει ότι οι διατάξεις που η Επιτροπή έχει την εξουσία να θεσπίζει για την εφαρμογή του τίτλου IV του κανονισμού 404/93, που αφορά το καθεστώς των συναλλαγών με τις τρίτες χώρες όσον αφορά τις μπανάνες, περιλαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμφωνίες που συνήψε η Κοινότητα σύμφωνα με το άρθρο 300 ΕΚ, η διάταξη αυτή περιλαμβάνει το σύνολο των συμβατικών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί, χωρίς να ευνοεί τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Κοινότητα στο πλαίσιο των συμφωνιών ΠΟΕ.

156 Επιπλέον, ο κοινοτικός νομοθέτης έχει επιφυλαχθεί ρητώς, στην ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1637/98, ως προς τη δυνατότητα να εξετάσει τη λειτουργία του ως άνω νομοθετήματος μετά το πέρας επαρκούς δοκιμαστικής περιόδου.

— Επί της εξαιρέσεως που στηρίζεται στη ρητή παραπομπή σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ

157 Η ΚΟΑ μπανάνας, όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό 404/93 και τροποποιήθηκε στη συνέχεια, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παραπέμπει ρητώς σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, διάταξη OGT Fruchthandelsgesellschaft, σκέψη 127 ανωτέρω, σκέψη 28).

158 Ειδικότερα, από το προοίμιο των διαφόρων κανονισμών που τροποποιούν το καθεστώς εισαγωγής μπανανών δεν προκύπτει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης αναφέρθηκε σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ, όταν επιχείρησε να επιτύχει τη συμμόρφωση του ως άνω καθεστώτος με τις ίδιες συμφωνίες.

159 Έτσι, ο κανονισμός 2362/98 δεν περιέχει καμία ρητή αναφορά σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ (αποφάσεις Cordis κατά Επιτροπής, σκέψη 130 ανωτέρω, σκέψη 59· Bocchi Food Trade International κατά Επιτροπής, σκέψη 130 ανωτέρω, σκέψη 64, και T. Port κατά Επιτροπής, σκέψη 130 ανωτέρω, σκέψη 59).

160 Επομένως, παρά τη διαπίστωση περί του ασυμβιβάστου, στην οποία προέβη το ΟΕΔ, οι κανόνες του ΠΟΕ δεν αποτελούν, εν προκειμένω, ούτε λόγω ειδικών υποχρεώσεων τις οποίες η Κοινότητα είχε την πρόθεση να εκπληρώσει ούτε λόγω ρητής παραπομπής σε συγκεκριμένες διατάξεις, κανόνες με βάση τους οποίους μπορεί να εκτιμηθεί η νομιμότητα της συμπεριφοράς των θεσμικών οργάνων.

161 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η ενάγουσα δεν μπορεί να ισχυριστεί λυσιτελώς, για τους σκοπούς του αιτήματός της αποζημιώσεως, ότι η συμπεριφορά που προσάπτεται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή είναι αντίθετη προς τους κανόνες του ΠΟΕ.

162 Οι αιτιάσεις που αντλεί η ενάγουσα από την παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της ασφαλείας δικαίου και της αναλογικότητας, καθώς και από την προσβολή του δικαιώματός της ιδιοκτησίας και του δικαιώματός

της για την ελεύθερη άσκηση της οικονομικής δραστηριότητάς της στηρίζονται όλες στην προϋπόθεση ότι η συμπεριφορά που προσάπτεται στα εναγόμενα θεσμικά όργανα είναι αντίθετη προς τους κανόνες του ΠΟΕ.

163 Εφόσον οι ως άνω κανόνες δεν περιλαμβάνονται σε εκείνους με βάση τους οποίους ο κοινοτικός δικαστής ελέγχει τη νομιμότητα της συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων, οι ανωτέρω αιτιάσεις πρέπει, κατά συνέπεια, επίσης να απορριφθούν.

164 Επομένως, η συμπεριφορά των εναγομένων θεσμικών οργάνων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πάσχει λόγω ελλείψεως νομιμότητας, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί η επιχειρηματολογία της ενάγουσας ως προς τη νομική φύση των κανόνων και των αρχών που, όπως υποστηρίζεται, παραβιάστηκαν και ως προς την υποτιθέμενη σοβαρότητα των εν λόγω παραβιάσεων.

165 Τέλος, η ενάγουσα δεν απέδειξε ούτε τη φύση ούτε το έρεισμα των μέτρων προστασίας που, όπως προσάπτει η ενάγουσα στα εναγόμενα θεσμικά όργανα, δεν έλαβαν τα τελευταία υπέρ αυτής.

166 Πάντως, οι παραλείψεις των κοινοτικών οργάνων συνεπάγονται ευθύνη της Κοινότητας μόνον εφόσον τα όργανα παρέβησαν νόμιμη υποχρέωσή τους να δράσουν σύμφωνα με κοινοτική διάταξη (απόφαση Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, σκέψη 56).

167 Εφόσον η έλλειψη νομιμότητας της προσαπτομένης στα εναγόμενα θεσμικά όργανα συμπεριφοράς δεν μπορεί να αποδειχθεί, μία από τις τρεις σωρευτικές προϋποθέ-

σεις στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της δεν πληρούται.

168 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αγωγή αποζημιώσεως που άσκησε η ενάγουσα και η οποία στηρίζεται στο ως άνω καθεστώς ευθύνης πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί, στο πλαίσιο αυτό, αν συντρέχουν οι δύο άλλες προϋποθέσεις, που αφορούν, αντιστοίχως, το υποστατό της προβαλλομένης ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας έγινε επίκληση (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Σεπτεμβρίου 1999, C-257/98 P, Lucaccioni κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-5251, σκέψη 14, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Απριλίου 2002, Τ-220/96, ΕΒΟ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-2265, σκέψη 39).

Επί της ευθύνης της Κοινότητας σε περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη συμπεριφορά των οργάνων της

Επί της αρχής της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας σε περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη συμπεριφορά των οργάνων της

— Επιχειρήματα των διαδίκων

169 Η ενάγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η πολιτική επιλογή, στην οποία προέβη η Κοινότητα, της στηρίξεως των επιχειρηματιών του τομέα των μπανανών κατέληξε στο να διαταραχθεί η ισότητα των διοικουμένων ενώπιον των δημοσίων βαρών προς ζημίαν της ειδικής κατηγορίας που αποτελείται από τις κοινοτικές επιχειρήσεις οι οποίες επλήγησαν κατά τρόπο δυσανάλογο από τον αμερικανικό πρόσθετο δασμό που επιβλήθηκε επί των εισαγωγών τους στις Ηνωμένες Πολιτείες.

170 Τα εναγόμενα θεσμικά όργανα παρατηρούν κατ' ουσίαν ότι ο κοινοτικός δικαστής ουδέποτε μέχρι σήμερα έχει αναγνωρίσει εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας σε

περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη πράξη των οργάνων της και ότι, εν πάση περιπτώσει, οι προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της ως άνω ευθύνης ουδόλως συντρέχουν εν προκειμένω.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

171 Όταν, όπως εν προκειμένω, ο παράνομος χαρακτήρας της συμπεριφοράς που αποδίδεται στα κοινοτικά όργανα δεν έχει αποδειχθεί, εξ αυτού δεν προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις που πρέπει, ως κατηγορία επιχειρήσεων, να υποστούν δυσανάλογη μερίδα των επιβαρύνσεων που απορρέουν από τον περιορισμό της προσβάσεως σε αγορές εξαγωγών δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να λάβουν αποζημίωση επικαλούμενες την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1987, 81/86, De Boer Buizen κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 3677, σκέψη 17).

172 Συγκεκριμένα, το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ στηρίζει την υποχρέωση που επιβάλλει στην Κοινότητα να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα όργανά της επί των «γενικών αρχών του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών», χωρίς να περιορίζει, κατά συνέπεια, την έκταση των ως άνω αρχών μόνον στο καθεστώς της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης συμπεριφοράς των εν λόγω οργάνων.

173 Πάντως, τα εθνικά δίκαια που αφορούν την εξωσυμβατική ευθύνη παρέχουν τη δυνατότητα στους ιδιώτες, αν και σε ποικίλους βαθμούς, στο πλαίσιο συγκεκριμένων τομέων και σύμφωνα με διαφορετικούς τρόπους, να επιτύχουν διά της δικαστικής οδού αποζημίωση για ορισμένες ζημίες, έστω και σε περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη ενέργεια του ζημιώσαντος.

174 Στην περίπτωση ζημίας που προκλήθηκε από συμπεριφορά των οργάνων της Κοινότητας, της οποίας ο παράνομος χαρακτήρας δεν έχει αποδειχθεί, η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας μπορεί να στοιχειοθετηθεί, εφόσον πληρούνται σωρευτικώς οι προϋποθέσεις που αφορούν το υποστατό της ζημίας, την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της ως άνω ζημίας και της συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων, καθώς και τον ασυνήθη και ειδικό χαρακτήρα της εν λόγω ζημίας (βλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2000, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 94 ανωτέρω, σκέψη 19).

175 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί αν οι τρεις αυτές προϋποθέσεις συντρέχουν εν προκειμένω.

Επί της υπάρξεως πραγματικής και βεβαίας ζημίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

176 Η ενάγουσα εκθέτει ότι υπέστη βαριές ζημίες λόγω των επενδύσεών της στην αμερικανική αγορά, της αμοιβής ενός Αμερικανού διανομέα, της αμοιβής δικηγόρου και των εισαγωγικών δασμών που κατέβαλε.

177 Η παράνομη συμπεριφορά της Κοινότητας προξένησε επίσης στην ενάγουσα σημαντικό διαφυγόν κέρδος, λόγω της απώλειας ορισμένων συμβάσεων και της ύφεσης των πωλήσεών της σε σχέση με τις προγενέστερες της επιβολής των αμερικανικών κυρώσεων προβλέψεις της.

178 Τα εναγόμενα αντιτάσσουν στην ενάγουσα ότι αυτή δεν προσκόμισε κανένα αντικειμενικώς επαληθεύσιμο αποδεικτικό στοιχείο ως προς την απώλεια της υφιστάμενης δραστηριότητάς της και ως προς το διαφυγόν κέρδος της.

179 Η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι της ήταν αδύνατο να αντισταθμίσει τις απώλειές της αυξάνοντας, παραδείγματος χάρη, την τιμή των προϊόντων της ή αναπροσανατολίζοντας την πολιτική της όσον αφορά τις εξαγωγές. Καμία διευκρίνιση δεν παρασχέθηκε ως προς τα μέτρα που μπορούσε να λάβει η ενάγουσα προκειμένου να μετριάσει τις απώλειές της.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

180 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν αμφισβητούν, κατ' αρχήν, τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα κατόπιν της επιβολής του αμερικανικού πρόσθετου δασμού επί των προερχομένων από την Κοινότητα εισαγωγών πτυσσόμενων κουτιών, μικρών κιβωτίων και θηκών.

181 Ειδικότερα, τα εναγόμενα, προσάπτοντας στην ενάγουσα ότι δεν απέδειξε την αδυναμία αντισταθμίσεως των απωλειών της με την αύξηση των τιμών της ή με τον αναπροσανατολισμό της πολιτικής της όσον αφορά τις εξαγωγές και ότι δεν παρέσχε καμία διευκρίνιση ως προς τα μέτρα που μπορούσε να λάβει προκειμένου να περιορίσει τη ζημία της, δέχονται σιωπηρώς ότι η ενάγουσα υποχρεώθηκε, τουλάχιστον, κατ' ανάγκην να υποστεί εμπορική ζημία λόγω της αναμφισβήτητης ανατιμήσεως των προϊόντων της που προκλήθηκε στην αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών από την αιφνίδια αύξηση κατά 100 % των αμερικανικών εισαγωγικών δασμών επί της αξίας.

182 Εξάλλου, τα στατιστικά στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή ενισχύουν τους ισχυρισμούς της ενάγουσας, καθόσον αποδεικνύουν αναμφισβήτητα την ύπαρξη αισθητής πτώσεως της συνολικής αξίας των εισαγωγών στις Ηνωμένες Πολιτείες πτυσσόμενων κουτιών, μικρών κιβωτίων και θηκών που προέρχονται από την Κοινότητα.

183 Στο μέτρο αυτό, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με τον πραγματικό και βέβαιο χαρακτήρα της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα.

Επί της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ζημίας και της συμπεριφοράς των εναγομένων θεσμικών οργάνων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

184 Η ενάγουσα εκτιμά ότι η αύξηση των αμερικανικών εισαγωγικών δασμών προκύπτει απευθείας από τη συμπεριφορά των εναγομένων θεσμικών οργάνων, δεδομένου ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής περιορίστηκαν να ασκήσουν ένα δικαίωμα που τους παρείχαν οι συμφωνίες ΠΟΕ.

185 Εφόσον το Συμβούλιο και η Επιτροπή ήσαν εν γνώσει των συνεπειών της συμπεριφοράς τους, τα εν λόγω θεσμικά όργανα δεν μπορούν να ισχυριστούν εγκύρως ότι ο αμερικανικός πρόσθετος δασμός δεν ήταν αντικειμενική και προβλέψιμη συνέπεια της ως άνω συμπεριφοράς.

186 Το ζήτημα που τίθεται δεν είναι αν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής είχαν ή όχι την υποχρέωση να επιβάλουν πρόσθετο δασμό ή ήσαν σε θέση να επιλέξουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του εν λόγω δασμού, αλλά μόνον το να καθοριστεί αν η συμπεριφορά των θεσμικών οργάνων οδήγησε τη χώρα αυτή να επιβάλει τα εν λόγω μέτρα και δημιούργησε τις αναγκαίες συνθήκες για να καταστεί δυνατή η λήψη των μέτρων αυτών. Επομένως, τα στοιχεία που αφέθηκαν στην εκτίμηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής δεν ήσαν επαρκή για να καταλύσουν την αιτιώδη συνάφεια.

187 Τα εναγόμενα υπενθυμίζουν ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας προκειμένου να ζητηθεί αποκατάσταση κάθε βλαπτικής συνέπειας, έστω και απομακρυσμένης, της συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων.

188 Πάντως, μεταξύ της αυξήσεως των αμερικανικών δασμών και της ενέργειας των κοινοτικών οργάνων, εκδόθηκαν πολλές αποφάσεις από το ΟΕΔ και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής εξέδωσαν αυτοτελείς και μονομερείς αποφάσεις. Με άλλες λέξεις, η ενέργεια των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής δεν ήταν μια αντικειμενικώς προβλέψιμη συνέπεια κατά τη συνήθη ροή της κοινοτικής δράσεως.

189 Δεν ήταν καθόλου προφανές ότι η Αμερικανική Κυβέρνηση θα αντιδρούσε με τη θέσπιση του πρόσθετου δασμού στις εκθέσεις της ειδικής ομάδας. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής είχαν ζητήσει την άδεια να αναστείλουν παραχωρήσεις ακόμη και πριν αποδειχθεί οριστικά το ασυμβίβαστο των κανονισμών 1637/98 και 2362/98.

190 Η Αμερικανική Κυβέρνηση αποφάσισε με κάθε ανεξαρτησία να επιβαρύνει τα προϊόντα της ενάγουσας, χωρίς να είναι σε θέση η Κοινότητα να επηρεάσει την επιλογή αυτή. Ομοίως, το επίπεδο των επιβληθέντων από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής δασμών καθορίστηκε ελεύθερα από την Αμερικανική Κυβέρνηση.

191 Έστω και αν υποτεθεί ότι μπορούσε να αναμένεται βασίμως η αναστολή των παραχωρήσεων από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, δεν θα ήταν εν πάση περιπτώσει προβλέψιμο, κατά την έννοια της κοινοτικής νομολογίας, ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής θα επέλεγαν ακριβώς να επιβάλουν στα προϊόντα της ενάγουσας τον πρόσθετο εισαγωγικό δασμό τους.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

192 Οι γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών και στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επικλήσεως προς στήριξη της υπάρξεως υποχρεώσεως που υπέχει η Κοινότητα να αποκαθιστά κάθε βλαπτική συνέπεια, έστω και απομακρυσμένη, της συμπεριφοράς των οργάνων της (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1979, 64/76 και 113/76, 167/78 και 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979–II, σ. 515, και της 30ής Ιανουαρίου 1992, C-363/88 και C-364/88, Finsider κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-359, σκέψη 25· διάταξη του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2000, Τ-201/99, Royal Olympic Cruises κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-4005, σκέψη 26).

193 Συγκεκριμένα, η απαιτούμενη από το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ προϋπόθεση σχετικά με την αιτιώδη συνάφεια εξαρτάται από την ύπαρξη επαρκώς άμεσης σχέσεως αιτίου και αιτιατού μεταξύ της συμπεριφοράς των κοινοτικών οργάνων και της ζημίας (απόφαση Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, σκέψη 192 ανωτέρω, σκέψη 21· απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 2000, Τ-178/98, Fresh Marine κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3331, σκέψη 118, που επιβεβαιώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 2003, C-472/00 P, Επιτροπή κατά Fresh Marine, Συλλογή 2003, σ. I-7541).

194 Βεβαίως, είναι αληθές ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής έλαβαν απλώς, κατόπιν αιτήσεώς τους, την άδεια από το ΟΕΔ, χωρίς να έχουν σχετική υποχρέωση, να προβούν στην ανάκληση των παραχωρήσεων υπό τη μορφή αυξήσεως των δασμών τους που επιβαρύνουν τις εισαγωγές προϊόντων που προέρχονται από την Κοινότητα. Ακόμη και μετά τη λήψη της ως άνω αδείας, η Αμερικανική Κυβέρνηση εξακολουθούσε να έχει την ευχέρεια να επιδιώξει την επίλυση της διαφοράς μεταξύ αυτής και της Κοινότητας χωρίς να λάβει αντίποινα κατά της τελευταίας.

195 Επίσης κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διέθετε, η αμερικανική διοίκηση, αφενός, αποφάσισε να επιβάλει τον πρόσθετο δασμό της στα πτυσσόμενα κουτιά, μικρά κιβώτια και θήκες κοινοτικής προελεύσεως, από τα οποία η ίδια απήλλαξε εκείνα που προέρχονται από ορισμένα κράτη μέλη της Κοινότητας, και, αφετέρου, καθόρισε το ποσοστό του πρόσθετου εισαγωγικού δασμού στο 100 % της τιμής των προϊόντων που επιβαρύνονται με τον εν λόγω δασμό.

196 Γεγονός παραμένει ότι, ελλείψει του επίδικου κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών και της προηγούμενης διαπιστώσεως του ΟΕΔ ότι το ως άνω καθεστώς είναι ασυμβίβαστο με τους κανόνες του ΠΟΕ, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής δεν θα μπορούσαν ούτε να ζητήσουν ούτε να λάβουν από το ΟΕΔ την άδεια να αναστείλουν τις δασμολογικές παραχωρήσεις τους σε προϊόντα που προέρχονται από την Κοινότητα μέχρι του επιπέδου μερικής ή ολικής αναιρέσεως οφελών που προκύπτει από τη διατήρηση του επίδικου κοινοτικού καθεστώτος.

197 Συγκεκριμένα, ακριβώς σε συνάρτηση με το ποσό της ζημίας που υπέστη η αμερικανική οικονομία λόγω του κοινοτικού καθεστώτος εισαγωγής μπανανών που κρίθηκε ασυμβίβαστο με τους κανόνες του ΠΟΕ, το ΟΕΔ καθόρισε το ποσό των συναλλαγών μέχρι του οποίου επετράπη στην αμερικανική διοίκηση να αναστείλει τις δασμολογικές παραχωρήσεις της έναντι της Κοινότητας.

198 Υπό τις συνθήκες αυτές, η ανάκληση των παραχωρήσεων έναντι της Κοινότητας που προσέλαβε τη μορφή του πρόσθετου δασμού επί των εισαγωγών πρέπει να

θεωρηθεί ως συνέπεια που απορρέει αντικειμενικώς, κατά τη συνήθη και προβλέψιμη εξέλιξη του συστήματος επιλύσεως διαφορών του ΠΟΕ που έχει γίνει δεκτό από την Κοινότητα, από τη διατήρηση σε ισχύ, εκ μέρους των εναγομένων θεσμικών οργάνων, ενός καθεστώτος εισαγωγής μπανανών που είναι ασυμβίβαστο με τις συμφωνίες ΠΟΕ.

199 Επομένως, η μονομερής απόφαση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής να επιβάλουν πρόσθετο δασμό επί των εισαγωγών πτυσσόμενων κουτιών, μικρών κιβωτίων και θηκών που προέρχονται από την Κοινότητα δεν είναι ικανή να καταλύσει την αιτιώδη συνάφεια που υφίσταται μεταξύ της ζημίας που η επιβολή του ως άνω πρόσθετου δασμού προκάλεσε στην ενάγουσα και της διατηρήσεως από τα εναγόμενα του επίδικου καθεστώτος εισαγωγής μπανανών.

200 Συγκεκριμένα, η συμπεριφορά των εναγομένων θεσμικών οργάνων οδήγησε κατ' ανάγκην στη λήψη των αντιποίνων από την αμερικανική διοίκηση, τηρουμένων των διαδικασιών τις οποίες θεσπίζει το ΜΕΔ και οι οποίες έχουν γίνει δεκτές από την Κοινότητα, οπότε η συμπεριφορά αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως η αποφασιστική αιτία της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα κατόπιν της επιβολής του αμερικανικού πρόσθετου δασμού.

201 Ακόμη και πριν επιτρέψει το ΟΕΔ, στις 19 Απριλίου 1999, στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής να επιβάλουν τον πρόσθετο δασμό επί των εισαγωγών, τα εναγόμενα θεσμικά όργανα δεν αγνοούσαν ότι επέκειτο η λήψη των αμερικανικών αντιποίνων.

202 Από τις 10 Νοεμβρίου 1998, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής είχαν δημοσιεύσει τον προσωρινό κατάλογο των προϊόντων κοινοτικής προελεύσεως επί των εισαγωγών των οποίων σκόπευαν να επιβάλουν πρόσθετο δασμό, ως προς τον οποίο επιβεβαίωσαν, στις 21 Δεκεμβρίου 1998, ότι επρόκειτο να εφαρμοστεί σε ποσοστό 100 %.

203 Από τις 3 Μαρτίου 1999, ημερομηνία κατά την οποία επιβλήθηκε στους κοινοτικούς εξαγωγείς η υποχρέωση να συστήσουν τραπεζική εγγύηση σε ποσοστό 100 % επί της αξίας των σχετικών προϊόντων εισαγωγής, τα εναγόμενα δεν μπορούσαν πλέον να αγνοούν τη σαφή πρόθεση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής να επιβάλουν πρόσθετο δασμό. Ουδεμία αμφιβολία μπορούσε να εξακολουθεί να υφίσταται μετά το ανακοινωθέν τύπου της 9ης Απριλίου 1999 του ειδικού αντιπροσώπου, με το οποίο ανακοινώθηκε ο κατάλογος των προϊόντων επί των οποίων επρόκειτο να επιβληθεί ο πρόσθετος δασμός.

204 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η ύπαρξη της απαιτούμενης άμεσης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ, αφενός, της συμπεριφοράς που υιοθέτησαν τα εναγόμενα θεσμικά όργανα όσον αφορά τις εισαγωγές μπανανών στην Κοινότητα και, αφετέρου, της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα λόγω της επιβολής του αμερικανικού πρόσθετου δασμού.

Επί του ασυνήθους και ειδικού χαρακτήρα της ζημίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

205 Η ενάγουσα προβάλλει ότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την υποχρέωση της Κοινότητας να προβλέπει προσήκουσα αποζημίωση όταν μια κατηγορία επιχειρηματιών πρέπει να υποστεί, όπως εν προκειμένω, δυσανάλογη μερίδα των επιβαρύνσεων που απορρέουν από την εφαρμογή εμπορικού διακανονισμού μεταξύ της Κοινότητας και ενός τρίτου κράτους (απόφαση De Boer Buizen κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 171 ανωτέρω, σκέψη 17).

206 Το ίδιο ισχύει όταν επιβάλλεται σε ιδιώτη, χάριν του γενικού συμφέροντος, μια επιβάρυνση την οποία κανονικά δεν πρέπει να υποστεί ο εν λόγω ιδιώτης (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουνίου 1986, 267/82, Développement και Clemessy κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ 1907) και η οποία αποτελεί ασυνήθη και ειδική ζημία [αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 1972, 9/71 και 11/71, Compagnie d'approvisionnement και Grands Moulins de Paris κατά Επιτροπής, Συλλογή 1972 (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις), σ. 391, σκέψεις 45 και 46· της 6ης Δεκεμβρίου 1984, 59/83, Biovilac κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1984, σ. 4057, και της 15ης Ιουνίου 2000, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 94 ανωτέρω, σκέψη 18].

207 Τα εναγόμενα απαντούν κατ' ουσίαν ότι οι εμπορικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθενται οι κοινοτικοί εξαγωγείς μπορούν να θεωρηθούν σύμφυτοι με το ίδιο το σύστημα του ΠΟΕ και ότι δεν υπάρχει ειδικός λόγος να αναλάβει η Κοινότητα τους εν λόγω κινδύνους. Επιπλέον, η ζημία πρέπει να αφορά περιορισμένη ομάδα επιχειρήσεων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

208 Όσον αφορά τις ζημίες που μπορούν να υποστούν οι επιχειρηματίες λόγω των δραστηριοτήτων των κοινοτικών οργάνων, μια ζημία είναι, αφενός, ασυνήθης όταν υπερβαίνει τα όρια των οικονομικών κινδύνων που είναι σύμφυτοι με τις δραστηριότητες του οικείου τομέα και, αφετέρου, ειδική όταν θίγει μια ειδική κατηγορία επιχειρηματιών κατά τρόπο δυσανάλογο σε σχέση με τους λοιπούς επιχειρηματίες (βλ. απόφαση της 28ης Απριλίου 1998, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 94 ανωτέρω, σκέψη 80, και απόφαση Afrikanische Frucht-Compagnie και Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 99 ανωτέρω, σκέψη 151).

209 Εν προκειμένω, δεν αποδείχθηκε ότι η ενάγουσα υπέστη, λόγω του ότι το κοινοτικό καθεστώς εισαγωγής μπανανών είναι ασυμβίβαστο με τις συμφωνίες ΠΟΕ, ζημία που υπερβαίνει τα όρια των κινδύνων που είναι σύμφυτοι με την εξαγωγική δραστηριότητά της.

210 Είναι αληθές ότι, όπως επισημαίνεται στο προοίμιο της Συμφωνίας περί ιδρύσεως του ΠΟΕ, η εν λόγω συμφωνία έχει ως αντικείμενο τη θέσπιση ενός πολυμερούς ενιαίου εμπορικού συστήματος που ενσωματώνει τα αποτελέσματα των προσπαθειών απελευθέρωσης του εμπορίου που είχαν αναληφθεί προγενεστέρως.

211 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το ενδεχόμενο αναστολής των δασμολογικών παραχωρήσεων, μέτρο που προβλέπεται από τις συμφωνίες ΠΟΕ και περίπτωση που συντρέχει εν προκειμένω, είναι μία από τις μεταπτώσεις που είναι σύμφυτες με το ισχύον σύστημα του διεθνούς εμπορίου. Κατά συνέπεια, η μετάπτωση αυτή βαρύνει υποχρεωτικώς κάθε επιχειρηματία που αποφασίζει να διαθέσει την παραγωγή του στην αγορά ενός από τα μέλη του ΠΟΕ.

212 Πράγματι, η απόφαση των διαιτητών της 9ης Απριλίου 1999 υπογράμμισε ότι ο προσωρινός χαρακτήρας που το άρθρο 22, παράγραφος 1, του ΜΕΔ προσδίδει στην αναστολή των παραχωρήσεων καταδεικνύει ότι η εν λόγω αναστολή έχει ως αντικείμενο να παρακινήσει το επίμαχο μέλος του ΠΟΕ να τηρήσει τις συστάσεις και τις αποφάσεις του ΟΕΔ.

213 Επιπλέον, από το άρθρο 22, παράγραφος 3, στοιχεία β΄ και γ΄, του ΜΕΔ, διεθνούς πράξεως που αποτέλεσε αντικείμενο των ενδεδειγμένων μέτρων δημοσιότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι κοινοτικοί επιχειρηματίες έλαβαν γνώση της εν λόγω πράξεως, προκύπτει ότι το καταγγέλλον μέλος του ΠΟΕ δύναται να επιδιώξει την αναστολή παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων σε άλλους τομείς, εκτός εκείνου στον οποίο η ειδική ομάδα ή το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο διαπίστωσε παράβαση από το οικείο μέλος, είτε στο πλαίσιο της ίδιας συμφωνίας είτε στο πλαίσιο άλλης συμφωνίας ΠΟΕ.

214 Επομένως, οι κίνδυνοι στους οποίους μπορούσε να εκτεθεί, εκ του λόγου αυτού, η διάθεση από την ενάγουσα των πτυσσόμενων κουτιών της από χαρτόνι στην αμερικανική αγορά δεν πρέπει να θεωρούνται ξένοι προς τους συνήθεις κινδύνους του διεθνούς εμπορίου, κατά το παρόν στάδιο της οργανώσεώς του.

215 Συνεπώς, δεν συντρέχει λόγος, υπό τις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως, να χαρακτηρισθεί ως ασυνήθης η ζημία που υπέστη η ενάγουσα.

216 Η ως άνω διαπίστωση αρκεί για να αποκλειστεί κάθε δικαίωμα αποζημιώσεως εκ του λόγου αυτού. Επομένως, δεν είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της προϋποθέσεως του ειδικού χαρακτήρα της ζημίας.

217 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα αποζημιώσεως της ενάγουσας που στηρίζεται στο καθεστώς της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας σε περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη συμπεριφορά των οργάνων της.

218 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί των επικουρικών αιτημάτων της ενάγουσας.

Επί των δικαστικών εξόδων

219 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

220 Δεδομένου ότι η ενάγουσα ηττήθηκε, πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει, επιπλέον των δικών της δικαστικών εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν το Κοινοβούλιο, το

Συμβούλιο και η Επιτροπή, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα των τριών εναγομένων θεσμικών οργάνων.

221 Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

222 Συνεπώς, το Βασίλειο της Ισπανίας φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αγωγή ως απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται κατά του Κοινοβουλίου.

2) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά ως αβάσιμη.

3) Η ενάγουσα φέρει, επιπλέον των δικών της δικαστικών εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή.

4) Το Βασίλειο της Ισπανίας φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Vesterdorf	Lindh	Azizi
Pirrung	Legal	García-Valdecasas
Tiili	Cooke	Meij
Βηλαράς		Forwood

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Δεκεμβρίου 2005.

Ο Γραμματέας	Ο Πρόεδρος
E. Coulon	B. Vesterdorf

Πίνακας περιεχομένων

Νομικό πλαίσιο ..... II - 5467

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 5474

Διαδικασία ..... II - 5482

Αιτήματα των διαδίκων ..... II - 5484

Επί του παραδεκτού ..... II - 5485

Επί του απαραδέκτου της αγωγής κατά το μέρος που στρέφεται κατά του Κοινοβουλίου ..... II - 5486

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5486

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5487

Επί της μη τηρήσεως, με το δικόγραφο της αγωγής, των επιταγών του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας ..... II - 5489

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5489

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5489

Επί της αρμοδιότητας του Πρωτοδικείου ..... II - 5491

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5491

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5491

Επί της ουσίας ..... II - 5493

Επί της ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της . II - 5493

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5495

— Επί της παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στα εναγόμενα θεσμικά όργανα ..... II - 5495

— Επί της νομικής φύσεως των κανόνων τους οποίους παρέβησαν, όπως υποστηρίζεται, τα εναγόμενα ..... II - 5497

— Επί της σοβαρότητας των προβαλλομένων παραβάσεων ..... II - 5498

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5500

— Επί του προκαταρκτικού ζητήματος της δυνατότητας επικλήσεως των κανόνων του ΠΟΕ ..... II - 5500

— Επί της εξαιρέσεως που αντλείται από την πρόθεση να εκπληρωθεί μια ειδική υποχρέωση που έχει αναληφθεί στο πλαίσιο του ΠΟΕ ..... II - 5502

— Επί της εξαιρέσεως που στηρίζεται στη ρητή παραπομπή σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ ..... II - 5507

Επί της ευθύνης της Κοινότητας σε περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη συμπεριφορά των οργάνων της ..... II - 5510

Επί της αρχής της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας σε περίπτωση που δεν υφίσταται παράνομη συμπεριφορά των οργάνων της ..... II - 5510

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5510

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5511

Επί της υπάρξεως πραγματικής και βεβαίας ζημίας ..... II - 5512

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5512

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5513

Επί της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ζημίας και της συμπεριφοράς των εναγομένων θεσμικών οργάνων ..... II - 5514

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5514

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5516

Επί του ασυνήθους και ειδικού χαρακτήρα της ζημίας ..... II - 5519

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 5519

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 5520

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 5522